

کلاس مرور و جمع بندی

(نکته و تست)

ریاضیات تجربی / حسابان رشته ریاضی

کنکور ۱۴۰۱

فصل دهم : مثلثات

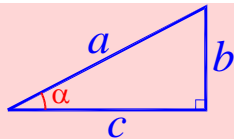
مهر داد عباسپور

واحدهای اندازه گیری زاویه و روابط بین آنها

$$\text{زاویه ۱ رادیان} = \frac{180^\circ}{\pi} \approx 57^\circ$$

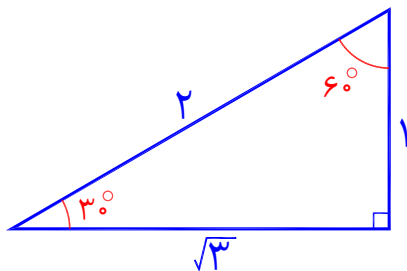
$$\text{رابطه‌ی بین درجه (D) و رادیان (R): } \frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌ی حاده‌ی مثلث قائم‌الزاویه

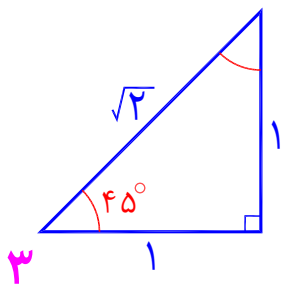
$$\sin \alpha = \frac{b}{a} \quad , \quad \cos \alpha = \frac{c}{a} \quad , \quad \tan \alpha = \frac{b}{c} \quad , \quad \cot \alpha = \frac{c}{b}$$

نسبت‌های مثلثاتی زوایای ۳۰، ۴۵ و ۶۰ درجه

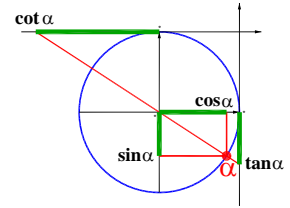
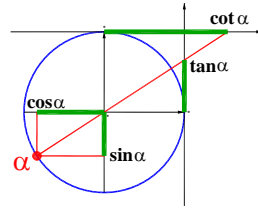
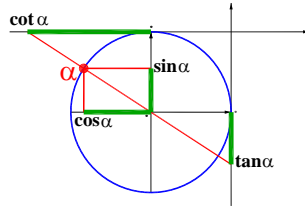
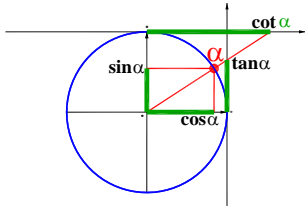
$$\begin{cases} \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \\ \cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \tan 30^\circ = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \\ \cot 30^\circ = \sqrt{3} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \cos 60^\circ = \frac{1}{2} \\ \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \cot 60^\circ = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \\ \tan 60^\circ = \sqrt{3} \end{cases}$$

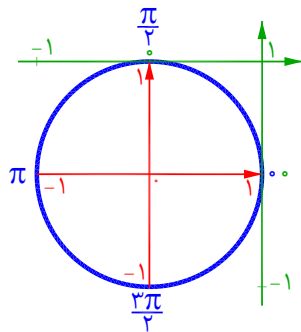

$$\begin{cases} \sin 45^\circ = \cos 45^\circ = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \tan 45^\circ = \cot 45^\circ = 1 \end{cases}$$

نسبت‌های مثلثاتی در ربع‌های مختلف دایرهی مثلثاتی

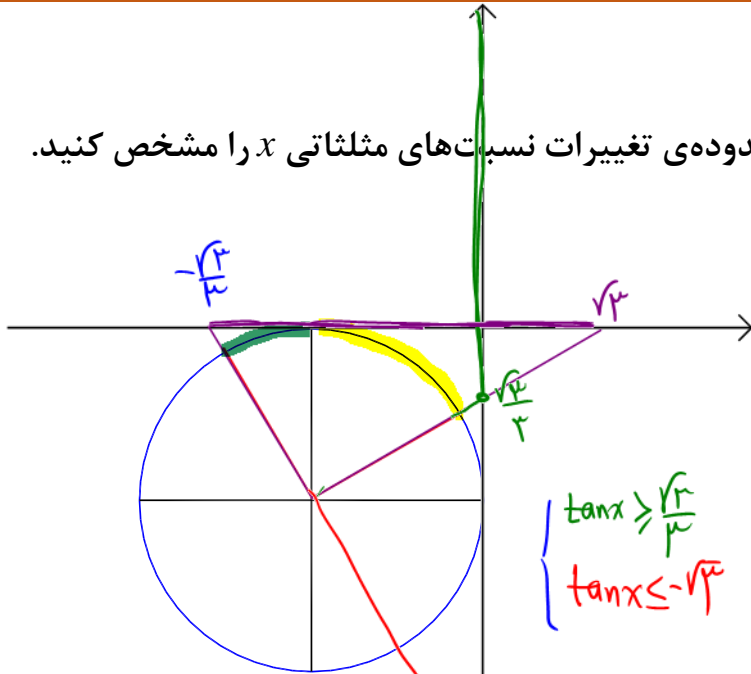
نسبت‌های مثلثاتی در چهار نقطه‌ی مهم دایره‌ی مثلثاتی

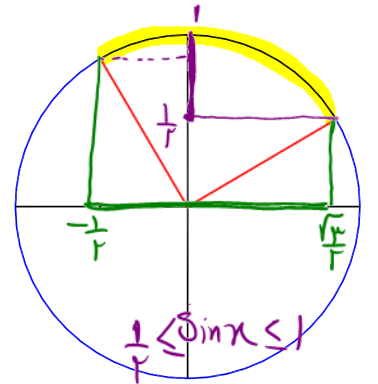
	$\alpha = 0$	$\alpha = \frac{\pi}{2}$	$\alpha = \pi$	$\alpha = \frac{3\pi}{2}$
$\sin \alpha$	0	1	0	-1
$\cos \alpha$	1	0	-1	0
$\tan \alpha$	0	تعریف نشده	0	تعریف نشده
$\cot \alpha$	تعریف نشده	0	تعریف نشده	0

نامساوی‌های مثلثاتی

مثال: اگر حاصل $\frac{\pi}{6} \leq x \leq \frac{\pi}{3}$ باشد، محدوده‌ی تغییرات نسبت‌های مثلثاتی x را مشخص کنید.

$-\frac{\sqrt{3}}{2} \leq \cot x \leq \sqrt{3}$

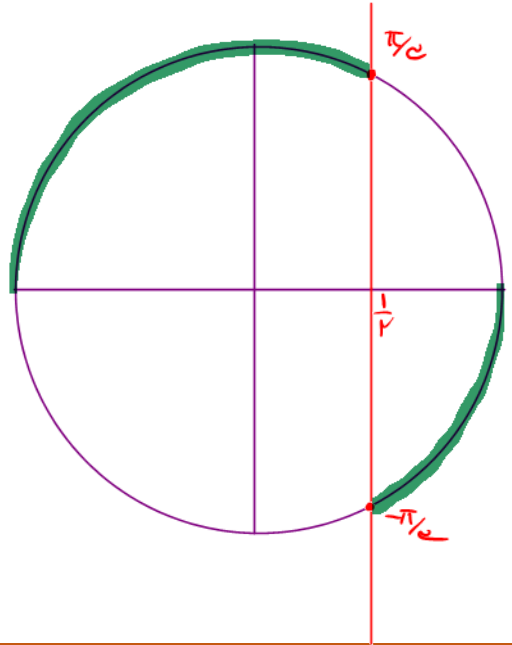
$-\frac{1}{2} \leq \cos x \leq \frac{\sqrt{3}}{2}$

مثال : نامعادلهی $\frac{\sin x}{2\cos x - 1} < 0$ را حل کنید.

$$\begin{cases} \sin x < 0 \\ 2\cos x - 1 > 0 \end{cases} \rightarrow \cos x > \frac{1}{2}$$

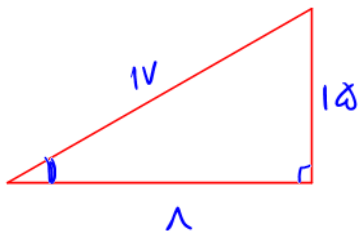
$$\begin{cases} \sin x > 0 \\ 2\cos x - 1 < 0 \end{cases} \rightarrow \cos x < \frac{1}{2}$$

محاسبه‌ی سایر نسبت‌های مثلثاتی وقتی یکی از آنها معلوم است.

مثال : اگر $\tan \theta = -\frac{15}{8}$ و θ در ربع دوم باشد، سایر نسبت‌های مثلثاتی θ را بیابید.

$$\sin \theta = +\frac{15}{17}$$

$$\cos \theta = -\frac{8}{17}$$

نسبت‌های مثلثاتی زوایای قرینه، متمم و مکمل

$\frac{\pi}{2} - \alpha$ متمم

$$\begin{cases} \sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha \\ \cos\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \sin \alpha \\ \tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot \alpha \\ \cot\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \tan \alpha \end{cases}$$

$\pi - \alpha$ مکمل

$$\begin{cases} \sin(\pi - \alpha) = \sin \alpha \\ \cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha \\ \tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha \\ \cot(\pi - \alpha) = -\cot \alpha \end{cases}$$

قرینه

$$\begin{cases} \sin(-\alpha) = -\sin \alpha \\ \cos(-\alpha) = \cos \alpha \\ \tan(-\alpha) = -\tan \alpha \\ \cot(-\alpha) = -\cot \alpha \end{cases}$$

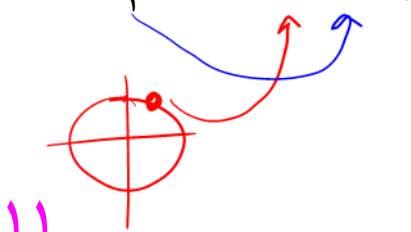
$$\begin{cases} \sin(2k\pi + \alpha) = \sin \alpha \\ \cos(2k\pi + \alpha) = \cos \alpha \end{cases}$$

$$\begin{cases} \tan(k\pi + \alpha) = \tan \alpha \\ \cot(k\pi + \alpha) = \cot \alpha \end{cases}$$

در حالت کلی هرگاه به زاویه مضرب π اضافه شود، نام نسبت تغییر نمی کند و اگر مضرب فرد $\frac{\pi}{2}$ اضافه شود، نام نسبت تغییر می کند (سینوس به کسینوس، تانژانت به کتانژانت و برعکس). علامت نیز از ناحیه‌ی آن مشخص می شود.

مثال :

$$\sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$$

$$\tan\left(-\frac{3\pi}{2} - \alpha\right) = +\cot \alpha$$

مثال : حاصل $\sin \frac{4\pi}{3}$ ، $\cos 315^\circ$ ، $\tan \frac{17\pi}{6}$ را بیابید.

$$\sin(\pi + \frac{\pi}{3}) = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

Red annotations: A bracket under the angle is labeled $\pi + \frac{\pi}{3}$. A red arrow points from the angle to the negative sign in the result.

$$\cos(315^\circ - 45^\circ) = +\frac{\sqrt{2}}{2}$$

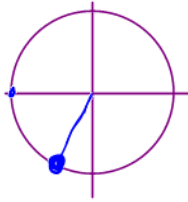
Red annotations: A bracket under the angle is labeled $315^\circ - 45^\circ$. A red arrow points from the angle to the positive sign in the result.

$$\tan(2\pi - \frac{\pi}{6}) = -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

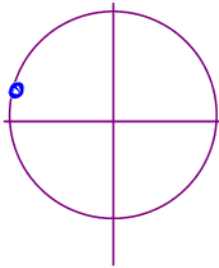
Red annotations: A bracket under the angle is labeled $2\pi - \frac{\pi}{6}$. A red arrow points from the angle to the negative sign in the result.

مثال : علامت $\sin \frac{65\pi}{7}$ ، $\cos 3$ ، $\tan 1040^\circ$ را تعیین کنید.

$\nearrow 5^\circ$
 $\sin(9\pi + \frac{4\pi}{7}) < 0$

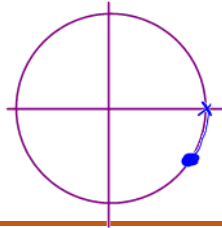

$\cos 3 < 0$

$$\left\{ \begin{array}{l} \mu^{rad} \cong 3 \times 57^\circ = 171^\circ \\ \frac{\pi}{2} < 3 < \pi \end{array} \right.$$

$\tan(4211^\circ - 5^\circ) < 0$

(سراسری ریاضی فارغ ۹۱)

$$\sqrt{3} \quad (۴)$$

۱- حاصل عبارت $\tan \frac{17\pi}{6} \sin \frac{11\pi}{3} + \cos \frac{10\pi}{3}$ کدام است؟

$$۱ \quad (۳)$$

صفر (۲)

$$-۱ \quad (۱)$$

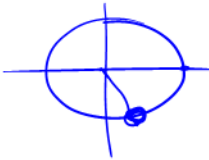
$$\tan\left(\underbrace{3\pi - \frac{\pi}{6}}_{\text{ربع ۳}}$$

$$\left(-\frac{\sqrt{3}}{3}\right) \times \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) + \left(-\frac{1}{2}\right) = +\frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

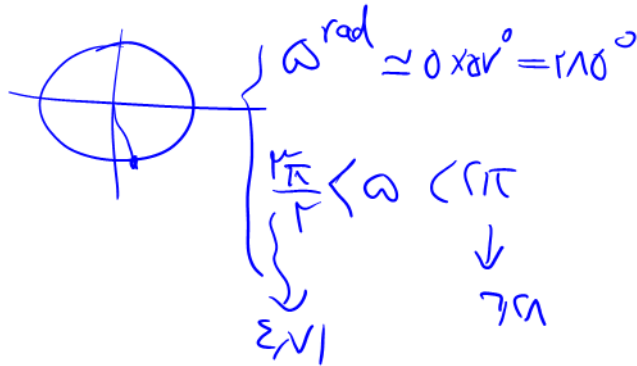
۲- مقادیر $\cos(\delta)$ ، $\tan(-777^\circ)$ به ترتیب کدامند؟

- (۱) مثبت ، مثبت   (۲) مثبت ، منفی   (۳) منفی ، مثبت   (۴) منفی ، منفی

$\tan(-777^\circ - 360^\circ) < 0$

$\cos(\delta) > 0$

۳- حاصل عبارت $\frac{\cos 285^\circ - \sin 255^\circ}{\sin 525^\circ - \sin 105^\circ}$ با فرض $\tan 15^\circ = 0,28$ کدام است؟

(سراسری تیرمی ۹۴)

$$-\frac{9}{16} \quad (2)$$

$$-\frac{16}{9} \quad (1) \quad \checkmark$$

$$\frac{16}{9} \quad (4)$$

$$\frac{9}{16} \quad (3)$$

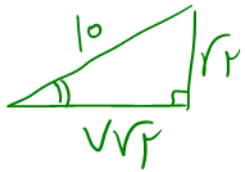
$$\frac{\cos(270^\circ + 15^\circ) - \sin(270^\circ - 15^\circ)}{\sin(360^\circ + 15^\circ - 10^\circ) - \sin(90^\circ + 15^\circ)}$$

$$= \frac{\sin 15^\circ + \cos 15^\circ}{\sin 15^\circ - \cos 15^\circ} \div \frac{\cos 15^\circ}{\sin 15^\circ}$$

$$= \frac{\tan 15^\circ + 1}{\tan 15^\circ - 1} \approx \frac{0,28 + 1}{0,28 - 1} = -\frac{1,28}{0,72}$$

$$= -\frac{16}{9}$$

۱۴- اگر انتهای کمان α در ربع دوم دایرهی مثلثاتی و $\sin \alpha = \frac{\sqrt{2}}{10}$ باشد، مقدار

کدام است؟ $\tan\left(\frac{7\pi}{2} + \alpha\right) + 10\sqrt{2} \sin\left(\frac{5\pi}{2} + \alpha\right)$

-۲۱ (۴)

۲۱ (۳)

-۷ (۲)

۷ (۱)

$\sin\left(\frac{5\pi}{2} + \alpha\right) = +\cos \alpha$

$\tan\left(\frac{7\pi}{2} + \alpha\right) = -\cot \alpha$

حواص = $-\cot \alpha + 10\sqrt{2} \cos \alpha$
 $- 7 \quad - \frac{7\sqrt{2}}{10}$

$= +7 - 14 = -7$

۵- اگر $\sin \alpha - \cos \alpha < 0$ و $\tan \alpha + \cot \alpha < 0$ آنگاه انتهای کمان α در کدام ناحیهی دایره

مثلثاتی است؟

(۱) اول

(۲) دوم

(۳) سوم

(۴) چهارم

$$\tan \alpha + \cot \alpha < 0$$

$$\cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha} \rightarrow$$

مساوی $\tan \alpha$ و $\cot \alpha$

$$\rightarrow \tan \alpha < 0$$

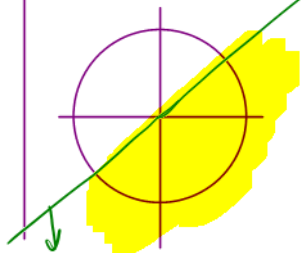

۱۸

$$\sin \alpha - \cos \alpha < 0$$

$$\sin \alpha < \cos \alpha$$

$$Y < X$$

$$y=x$$

چهارم

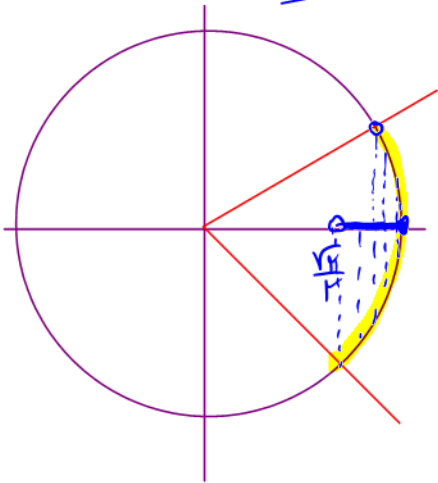
۶- برد تابع $-\frac{\pi}{4} < x < \frac{\pi}{6}$; $f(x) = 12 \cos x$ شامل چند عدد صحیح است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

$$\frac{\sqrt{3}}{2} < \cos x \leq 1$$

$$6\sqrt{3} < 12 \cos x \leq 12$$

$$R_f = \left(6\sqrt{3}, 12 \right]$$

↕
↕

→ ۹، ۱۱، ۱۲

اتحادهای مثلثاتی

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}, \quad 1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$$

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}, \quad \cot x = \frac{\cos x}{\sin x}$$

$$\tan x = \frac{1}{\cot x} \Rightarrow \tan x \cdot \cot x = 1$$

$$\begin{cases} \sin^6 x + \cos^6 x = 1 - 2\sin^2 x \cos^2 x \\ \sin^8 x + \cos^8 x = 1 - 3\sin^2 x \cos^2 x \end{cases}$$

$$\tan x + \cot x = \frac{1}{\sin x \cos x} = \frac{2}{\sin 2x}$$

نکته :

ارتباط بین $\sin x \pm \cos x$ و $\tan x + \cot x$ را بلد باشید.
کافی است که $\sin x \pm \cos x$ رو به توان ۲ برسونید.

مثال : اگر $\sin x + \cos x = \frac{1}{3}$ باشد، حاصل $\tan x + \cot x$ را بیابید.

$$\tan x + \cot x = \frac{1}{\sin x \cos x}$$

$$= \frac{-\frac{1}{3}}{\frac{1}{3}}$$

توان ۲
↓

$$\sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{9}$$

$$1 + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{9}$$

$$\sin x \cdot \cos x = -\frac{2}{9}$$

اتجاهای مثلثاتی 2α

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$$

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha}$$

$$\begin{cases} \cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 \\ \cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha \end{cases}$$

$$\begin{cases} \cos^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 + \cos 2\alpha) \\ \sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 1 + \cos \alpha = 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \\ 1 - \cos \alpha = 2 \sin^2 \frac{\alpha}{2} \end{cases}$$

$$\cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

$$\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$$

$$1 - \cos \alpha = 2 \sin^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$\cot \alpha - \tan \alpha = 2 \cot 2\alpha$$

$$\tan \frac{\alpha}{2} = \frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha}$$

تبدیل

از قبل بهرت صبار
صبر صفا ملود

اتحادهای مثلثاتی $\alpha \pm \beta$

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta \quad \xrightarrow{\beta \rightarrow -\beta} \quad \sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta$$

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta \quad \xrightarrow{\beta \rightarrow -\beta} \quad \cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta$$

$$\tan(\alpha + \beta) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} \quad \xrightarrow{\beta \rightarrow -\beta} \quad \tan(\alpha - \beta) = \frac{\tan \alpha - \tan \beta}{1 + \tan \alpha \tan \beta}$$

حواستون باشه که :

$$\frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} = \tan\left(\frac{\pi}{4} + x\right) \quad , \quad \frac{1 - \tan x}{1 + \tan x} = \tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right)$$

ساده کردن $a \sin x + b \cos x$:

کافی است که از $\sqrt{a^2 + b^2}$ فاکتور بگیرید. مثلاً:

$$\sin x - \sqrt{3} \cos x$$

$$\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$$

$$\sin x - \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$$

$$-\sqrt{a^2 + b^2} \leq a \sin x + b \cos x \leq \sqrt{a^2 + b^2}$$

نسبت‌های مثلثاتی زوایای $\frac{\pi}{8} = 22.5^\circ$ و $\frac{\pi}{12} = 15^\circ$ بدینجهت: $\sin$ و $\cos$ از فرمول‌ها زیر

استفاده کنید

محاسبه‌ی سینوس و کسینوس این زوایا از روابط نصف زاویه:

$$\sin^2\left(\frac{\alpha}{2}\right) = \frac{1 - \cos \alpha}{2}, \quad \cos^2\left(\frac{\alpha}{2}\right) = \frac{1 + \cos \alpha}{2}$$

و یا روابط مجموع و تفاضل دو زاویه استفاده می‌کنیم: $\cos 2\alpha = 2\cos^2 \alpha - 1$, $\cos 2\alpha = 1 - 2\sin^2 \alpha$

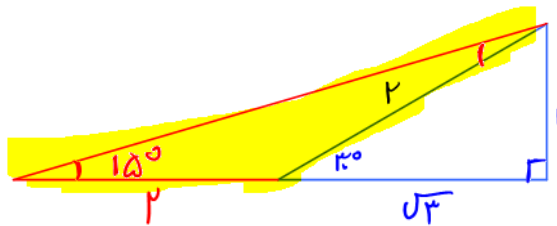
$$\alpha = 10^\circ \left\{ \begin{array}{l} \cos 20^\circ = 2\cos^2 10^\circ - 1 \rightarrow \frac{r}{r} = 2\cos^2 10^\circ - 1 \rightarrow \cos^2 10^\circ = \frac{r+1}{2} \quad \cos 10^\circ = \frac{\sqrt{r+1}}{2} \\ \cos 20^\circ = 1 - 2\sin^2 10^\circ \rightarrow \frac{r}{r} = 1 - 2\sin^2 10^\circ \rightarrow \sin^2 10^\circ = \frac{r-1}{2} \quad \sin 10^\circ = \frac{\sqrt{r-1}}{2} \end{array} \right.$$

$$\sqrt{r+1} = \sqrt{\frac{r+1}{2}} = \sqrt{\frac{(r+1)^2}{2}} = \frac{\sqrt{r+1}}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{r}}{r} = \frac{\sqrt{r+1}}{r}$$

$$\alpha = \frac{\pi}{4} \left\{ \begin{array}{l} \cos \frac{\pi}{2} = 2\cos^2 \frac{\pi}{4} - 1 = \sqrt{r} \rightarrow \cos \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{r+1}}{2} \\ \cos \frac{\pi}{2} = 1 - 2\sin^2 \frac{\pi}{4} = \sqrt{r} \rightarrow \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{r-1}}{2} \end{array} \right.$$

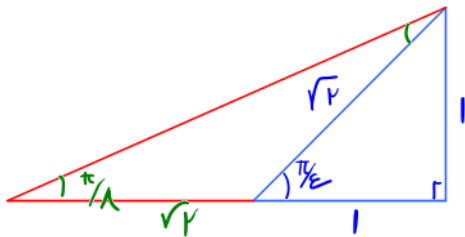
۲۵

محاسبه‌ی تانژانت این زوایا با شکل :

$$\tan \alpha^\circ = \frac{1}{r + \sqrt{r}}$$

$$\tan \alpha^\circ = r - \sqrt{r}$$

$$\tan \frac{\alpha}{2} = \frac{1}{\sqrt{r} + 1} = \sqrt{r} - 1$$

$$\sin \frac{\pi}{8} = \frac{\sqrt{2-\sqrt{2}}}{2}$$

$$\sin \frac{\pi}{12} = \frac{\sqrt{2-\sqrt{3}}}{2} = \frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4}$$

$$\cos \frac{\pi}{8} = \frac{\sqrt{2+\sqrt{2}}}{2}$$

$$\cos \frac{\pi}{12} = \frac{\sqrt{2+\sqrt{3}}}{2} = \frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}$$

$$\tan \frac{\pi}{8} = \sqrt{2}-1$$

$$\tan \frac{\pi}{12} = 2-\sqrt{3}$$

۷- اگر $\frac{\pi}{2} < x < \pi$ باشد، حاصل عبارت $(\frac{1}{\sin x} - \sin x)$ ، $\frac{\tan x}{\sqrt{1 + \tan^2 x}}$ کدام است؟

(سراسری تجربی خارج ۹۱)

۲) $-\cos x$

۱) $-\cos^2 x$ ✓

۴) $\cos x$

۳) $\cos^2 x$

$$\frac{\tan x}{\sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}}} \times \frac{1 - \sin^2 x}{\sin x} = \frac{\cancel{\sin x}}{\cancel{\cos x}} \times \frac{\cancel{\cos^2 x}}{\cancel{\sin x}} \cdot \frac{1}{|\cos x|}$$

$$= \cos x \cdot |\cos x| \cdot \frac{\cancel{\cos^2 x}}{\cancel{\sin x}} \rightarrow -\cos^2 x$$

اگر $2\sqrt{3}$ باشد، حاصل $\frac{\sin x}{1 - \cos x} + \frac{1 - \cos x}{\sin x} = 2\sqrt{3}$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

-۳ (۲)

-۴ (۱)

$$\frac{\sin x \cdot \sin x + (1 - \cos x)^2}{\sin x (1 - \cos x)} = 2\sqrt{3} \rightarrow \frac{\sin^2 x + 1 + \cos^2 x - 2 \cos x}{\sin x (1 - \cos x)} = 2\sqrt{3}$$

$$\frac{\cancel{1} - \cancel{\cos^2 x}}{\sin x (1 - \cos x)} = 2\sqrt{3} \rightarrow \sin x = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$\cos^2 x = 1 - 2 \sin^2 x = 1 - 2 \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right)^2 = \frac{1}{3} \rightarrow \frac{1}{\cos^2 x} = 3$$

۹- اگر $\frac{6 + \sin^2 x}{1 + \cos^2 x} = 5$ باشد، مقدار $\tan^2 x + \cot^2 x$ چقدر است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۳/۵ (۲)

۲/۵ (۱) ✓

$$4 + \sin^2 x = 5(1 + 1 - \sin^2 x) \rightarrow 4 + \sin^2 x = 10 - 5\sin^2 x \rightarrow 4\sin^2 x = 6$$

$$\sin^2 x = \frac{3}{2} \rightarrow \cos^2 x = 1 - \frac{3}{2} = \frac{1}{2} \Rightarrow \tan^2 x = 3$$

$$\Rightarrow \cot^2 x = \frac{1}{3} \Rightarrow 3 + \frac{1}{3}$$

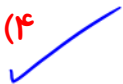
۱۰- اگر $\frac{\sin x}{1 + \cos x} = a$ و $\frac{1 - \cos x}{\sin x} = 3a - 1$ باشند، مقدار a کدام است؟

۴ (۴)

۳/۵ (۳)

۳ (۲)

۲/۵ (۱)

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{1 - \cos x}{\sin x} = 3a - 1 \\ \frac{1 + \cos x}{\sin x} = \frac{1}{a} \end{array} \right. \xrightarrow{x} \frac{1 - \cos^2 x}{\sin^2 x} = \frac{3a - 1}{a}$$

$$\frac{3a - 1}{a} = 1 \rightarrow a = 1$$

۱۱- اگر $\sin x - \cos x = \frac{\sqrt{3}}{3}$ باشد، حاصل $\cos 4x$ کدام است؟

$$\frac{5}{9} \quad (۴)$$

$$\frac{4}{9} \quad (۳)$$

$$\frac{2}{9} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{9} \quad (۱)$$

$$\begin{aligned}\cos 4x &= \cos^2(2x) \\ &= 1 - 2\sin^2(2x) \\ &= 1 - 2\left(\frac{2}{3}\right)^2 = \frac{1}{9}\end{aligned}$$

توان ۲
↓

$$1 - 2 \underbrace{\sin^2 2x}_{\frac{2}{3}} = \frac{1}{9}$$

$$\sin^2 2x = \frac{2}{3}$$

۱۲- برای کدام x بر حسب درجه تساوی $\sin x \cos 2x \cos 4x = \frac{1}{8}$ برقرار است؟

۱۲ (۴)

۱۰ (۳) ✓

۹ (۲)

۸ (۱)

$x \cos x$ →

$$\underbrace{\sin x \cos x \cos 2x \cos 4x}_{\frac{1}{8} \sin 2x} = \frac{1}{8} \cos x \rightarrow \frac{1}{8} \sin 2x = \frac{1}{8} \cos x$$

$$\rightarrow \sin 2x = \cos x$$

$$2x + x = 90^\circ \rightarrow x = 30^\circ$$

۱۳- حاصل $1 - (2\sin^2 x - 1)^2$ به ازای $x = \frac{\pi}{24}$ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۳)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (۲) \quad \text{---} \cos 2x$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{2} \quad (۱)$$

$$2 \cos^2 x - 1 = \cos 2x = \cos \pi/12 = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۱۴- مقدار $\tan \frac{5\pi}{12}$ برابر کدام است؟

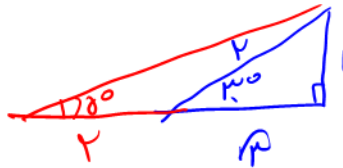
$$3 + \sqrt{3} \quad (۴)$$

$$2 + \sqrt{3} \quad (۳)$$

$$3 + \sqrt{2} \quad (۲)$$

$$2 + \sqrt{2} \quad (۱)$$

$$\tan\left(\frac{4\pi}{12} - \frac{\pi}{12}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{12}\right) = \tan \frac{\pi}{4} = \frac{2 + \sqrt{3}}{1}$$

$$\cot \alpha - \tan \alpha = 2 \cot 2\alpha$$

۱۵- حاصل $2 \tan 2x - \cot x + \tan x$ به ازای $x = \frac{\pi}{24}$ برابر کدام است؟

$$\frac{4\sqrt{3}}{3} \quad (۴)$$

$$-\frac{4\sqrt{3}}{3} \quad (۳)$$

$$4\sqrt{3} \quad (۲)$$

$$-4\sqrt{3} \quad (۱)$$

$$-(\cot x - \tan x - 2 \tan 2x) = -4 \cot x$$

$$-(2 \cot 2x - 2 \tan 2x)$$

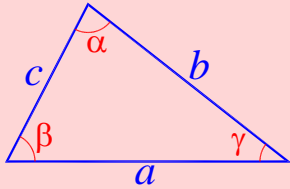
$$-2(\cot 2x - \tan 2x)$$

$$2 \cot 2(2x)$$

$$= -4 \cot \frac{\pi}{6}$$

$$= -8(\sqrt{3})$$

کاربرد مثلثات در هندسه

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma}$$

قضیه سینوس‌ها :

$$S = \frac{1}{2}bc \sin \alpha$$

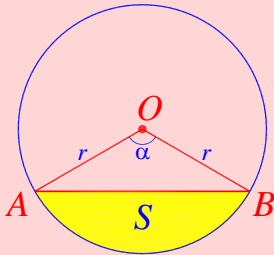
قضیه مساحت :

~~$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha$$~~

قضیه کسینوس‌ها :

$$S = \frac{1}{2}ab \sin \alpha$$

مساحت چهارضلعی با قطرهای a و b که زاویه بین دو قطر α باشد :

$$AB \text{ کمان طول} = \frac{\alpha}{2\pi} \times \text{محیط دایره} = \frac{\alpha}{2\pi} \times 2\pi r = r\alpha$$

رادیان

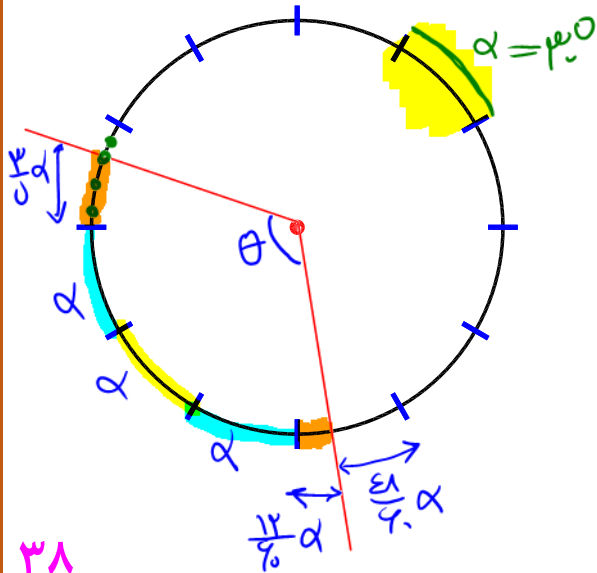
$$OAB \text{ قطاع مساحت} = \frac{\alpha}{2\pi} \times \text{مساحت دایره} = \frac{\alpha}{2\pi} \times \pi r^2 = \frac{1}{2}r^2\alpha$$

$$\text{مساحت مثلث } ABO - \text{مساحت قطاع} = S = \text{مساحت ناحیهی سایه زده}$$

$\frac{1}{2}r \cdot r \sin \alpha$

زاویہی بین عقربہ‌های ساعت

مثال : ساعت ۵:۴۸

$$\begin{aligned}\theta &= 3\alpha + \frac{3}{2}\alpha + \frac{11}{6}\alpha \\ &= 90^\circ + 11^\circ + 9^\circ = 115^\circ\end{aligned}$$

۱۶- در مثلث ABC با زوایای حاده، اگر مساحت برابر ۴۸ ، $AC = ۱۸$ و $AB = ۸$ باشد، مقدار

تقریبی $\cot \hat{A}$ برابر چقدر است ؟

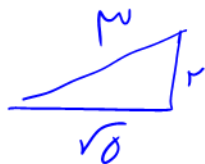
۱/۷ (۴)

۱/۵ (۳)

۱/۳ (۲)

۱/۱ (۱) ✓

$$S = \frac{1}{2} \times 18 \times 8 \sin \hat{A} = 48 \rightarrow \sin \hat{A} = \frac{2}{3}$$

$$\cot \hat{A} = \frac{\sqrt{5}}{2} \approx \frac{2.2}{2} = 1.1$$

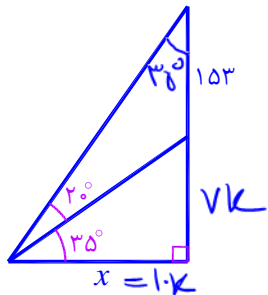
۱۷- در شکل روبه‌رو x چقدر است؟ ($\tan 35^\circ \approx 0,7$)

۲۱۰ (۲) ✓

۲۰۰ (۱)

۲۳۰ (۴)

۲۲۰ (۳)

$$\tan 20^\circ = \frac{v}{10} = \frac{vk}{10k}$$

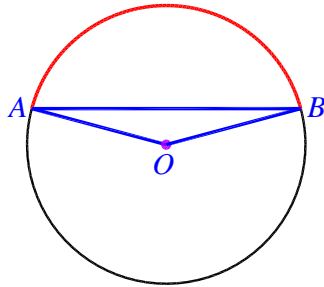
$$\tan 35^\circ = \frac{10k}{vk + 10k} = \frac{v}{10} \rightarrow 9k + v \times 10k = 10k$$

$$0k = v \times 10k \rightarrow k = 21$$

$$n = 21.$$

۱۸- در شکل روبه‌رو طول کمان AB برابر π و $AOB = 150^\circ$ باشد، مساحت مثلث AOB چقدر است؟

○/۴۲ (۲)

○/۳۶ (۱) ✓

○/۶۴ (۴)

○/۴۸ (۳)

$$l_{AB} = \frac{150^\circ}{180^\circ} \times \cancel{\pi R} = \pi \rightarrow R = \frac{4}{3}$$

$$S = \frac{1}{2} \times \frac{4}{3} \times \frac{4}{3} \times \sin 150^\circ = \frac{4}{9} = 0.44$$

توابع متناوب

تابع f را متناوب می‌نامیم هرگاه یک عدد حقیقی مثبت مانند T موجود باشد به طوری که برای هر $x \in D_f$ داشته باشیم:

$$x \pm T \in D_f \quad , \quad f(x \pm T) = f(x)$$

کوچک‌ترین عدد مثبت T با این خاصیت را دوره تناوب f می‌نامیم.

قضیه: اگر دوره تناوب تابع $y = f(x)$ برابر T باشد، دوره تناوب تابع $y = Af(ax+b) + B$ که a عددی غیر صفر است برابر $\frac{T}{|a|}$ است.

دوره تناوب چند تابع مهم :

n فرد : $\sin^n x$, $\cos^n x$	$T = 2\pi$
n زوج : $\sin^n x$, $\cos^n x$, $ \sin x $, $ \cos x $	$T = \pi$
$\tan^n x$, $\cot^n x$	$T = \pi$

$y = 2 \sin^2 \left(4x + \frac{\pi}{6} \right) - 3$
 $T = \frac{\pi}{2}$

مثال :

$y = 4 \sin^3 3x \cos 3x - \sin 6x$

$= 4 \sin^2 3x \cdot \sin 3x \cos 3x - \sin 6x = \sin 6x (\sin^2 3x - 1)$

$43 \quad T = \frac{2\pi}{12} = \frac{\pi}{6}$

$= -\sin 6x \cos 6x = -\frac{1}{2} \sin 12x$

مثال :

۱۹- دوره تناوب تابع $f(x) = \sin^3 x \cos x - \cos^3 x \sin x$ کدام است؟

π (۴)

$\frac{\pi}{2}$ (۳)

$\frac{\pi}{4}$ (۲)

$\frac{\pi}{8}$ (۱)

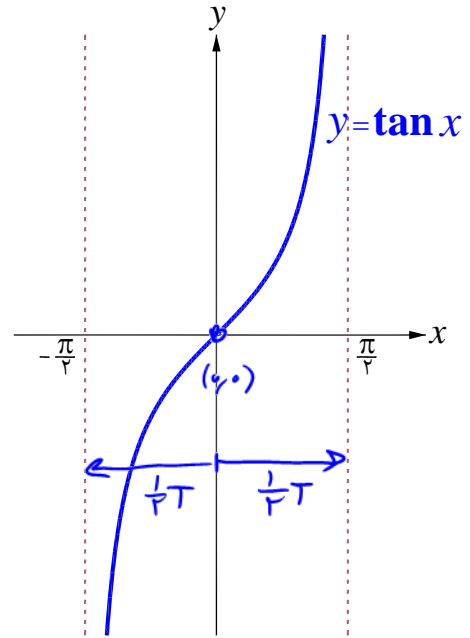
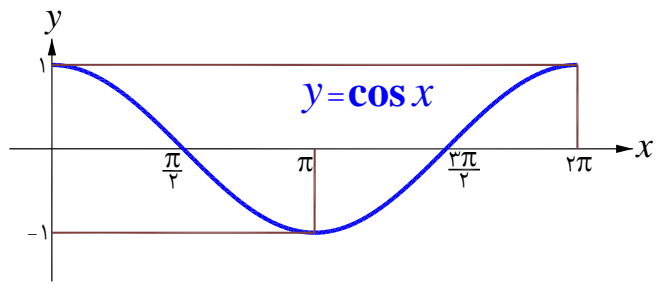
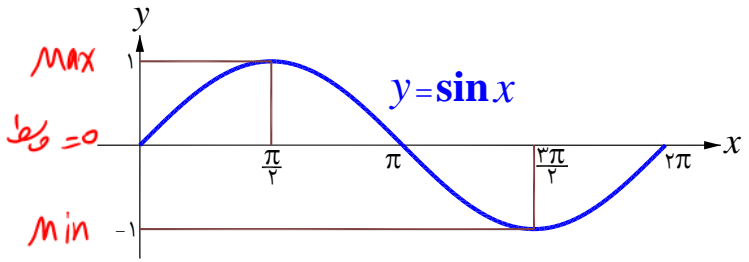
$$f(x) = \sin^3 x \cos x - \cos^3 x \sin x$$

$$= \frac{1}{4} \sin 4x (-\cos 4x)$$

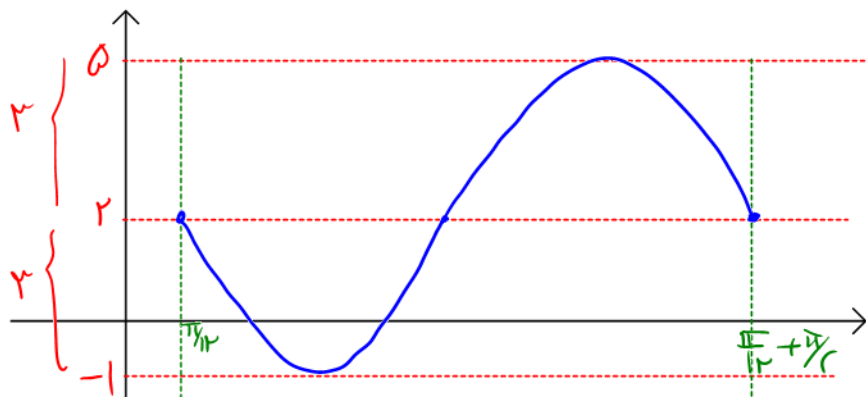
$$= -\frac{1}{4} \times \frac{1}{4} \sin 8x$$

$$T = \frac{2\pi}{8}$$

نمودار توابع مثلثاتی

مثال : نمودار تابع $y = 2 - 3 \sin(4x - \frac{\pi}{3})$ را رسم کنید.

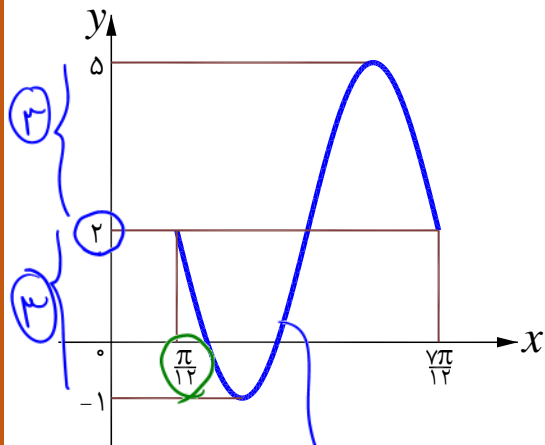
$x = \frac{\pi}{12}$

$4x - \frac{\pi}{3} = 0$

$T = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$

مثال : نمودار روبه‌رو مربوط به یک تابع تبدیل یافته از $y = \sin x$ است. معادله‌ی آن را بنویسید.

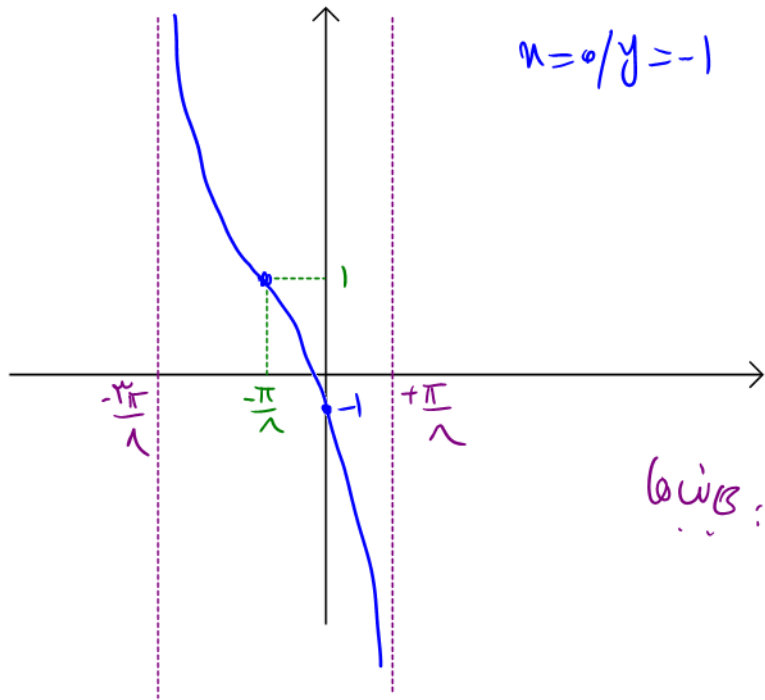

$$y = 2 - 3 \sin \left(\varepsilon \left(x - \frac{\pi}{12} \right) \right)$$

$$y = 2 - 3 \sin \left(\varepsilon x - \frac{\pi}{12} \right)$$

$$y = 2 + 3 \sin \left(-\varepsilon x + \frac{\pi}{12} \right)$$

$$\leftarrow T = \frac{\sqrt{11}}{12} \quad -\frac{11}{12} = \frac{\pi}{2} = \frac{2\pi}{n} \rightarrow n = \varepsilon$$

$$x=0/y=-1$$

مثال : $y = 1 - 2 \tan\left(2x + \frac{\pi}{4}\right)$

$$2x + \frac{\pi}{4} = 0 \quad x = -\frac{\pi}{8}$$

↓
دوریع

$$y = 1 - 0 = 1$$

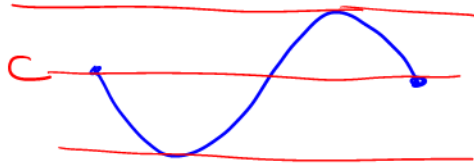
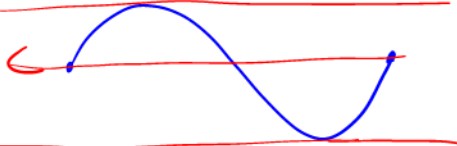
$$T = \frac{\pi}{2}$$

$$\text{بویس: } x_0 \pm \frac{1}{2} T = -\frac{\pi}{8} \pm \frac{\pi}{8} \left(\begin{array}{l} -\frac{3\pi}{8} \\ \frac{\pi}{8} \end{array} \right)$$

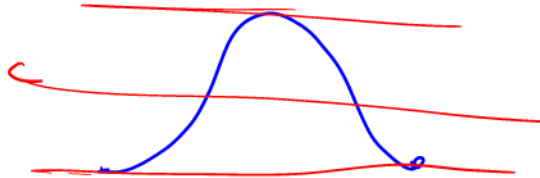
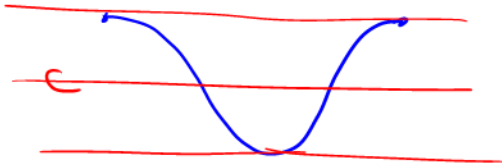

توابع $f(x) = a \cos bx + c$ و $f(x) = a \sin bx + c$

$c + |a|$

$c - |a|$

$$\text{Max} = c + |a| / \text{Min} = c - |a|$$

۲۰- در تابع $f(x) = a \sin bx + c$ ماکسیمم برابر ۷ و مینیمم برابر -۱ است. اگر تابع از نقطه‌ی $(\frac{\pi}{4}, 1)$

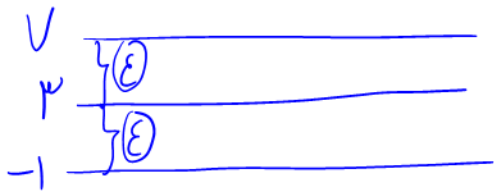
بگذرد، بزرگترین عدد ممکن برای دوره تناوب کدام است؟

4π (۴)

3π (۳) ✓

2π (۲)

π (۱)

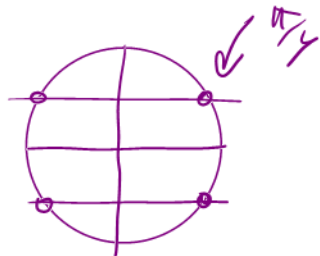
$$f(x) = 3 \pm 4 \sin bx \quad (b > 0)$$

$$f\left(\frac{\pi}{4}\right) = 1 \rightarrow 3 \pm 4 \sin \frac{b\pi}{4} = 1$$

$$\sin \frac{b\pi}{4} = \pm \frac{1}{4}$$

$$\frac{b\pi}{4} = \frac{\pi}{6}$$

$$b = \frac{2}{3}$$

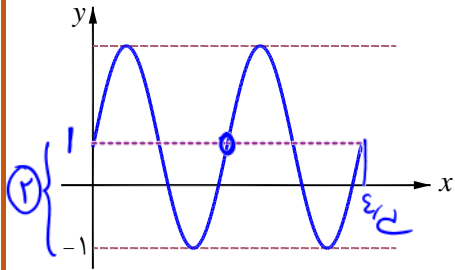

$$T = \frac{2\pi}{b} = \frac{2\pi}{2/3} = 3\pi$$

۵۰

۲۱- شکل زیر نمودار تابع $y = 1 + a \sin(b\pi x)$ ، در بازه‌ی $(0, \frac{4}{3})$ است. $a + b$ کدام است؟

(سراسری ریاضی فارغ ۹۷)

$$2T = \frac{4}{3} \rightarrow T = \frac{2}{3}$$

۴ (۲)

۳ (۱)

$$\frac{2\pi}{b\pi} = \frac{2}{3} \rightarrow b = 3$$

۶ (۴)

۵ (۳)

$$n=0 \rightarrow y=1$$

$$|a| = 2$$

$$\rightarrow a = 2$$

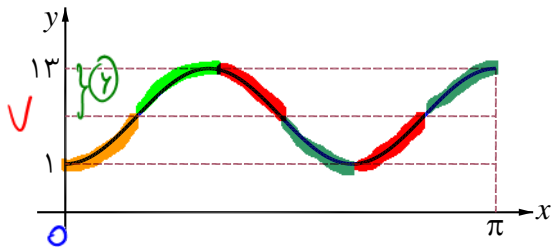
نمودار $\rightarrow +\sin$

$$a = -2 / b = -3$$

۵۱

۲۲- شکل روبه‌رو نمودار تابع f است که از تبدیل نمودار $y = \cos x$ به دست آمده است. مقدار

$f\left(\frac{5\pi}{9}\right)$ کدام است؟

$$\frac{9}{\varepsilon} T = \pi$$

۹ (۲)

۱۰ (۱)

۴ (۴)

۵ (۳)

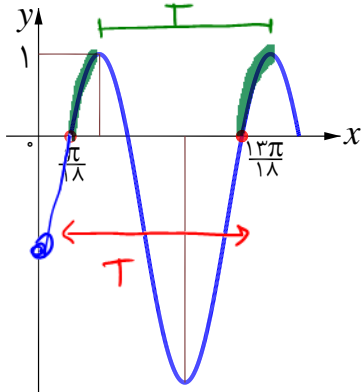
$$T = \frac{2\pi}{\omega} \rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{4}} = 8$$

$$y = V - 9 \cos(8x)$$

$$\begin{aligned} f\left(\frac{5\pi}{9}\right) &= V - 9 \cos\left(\frac{5\pi}{9} \cdot 8\right) \\ &= V - 9 \cos\left(2\pi - \frac{4\pi}{9}\right) \\ &= V - 9 \cos\left(\frac{4\pi}{9}\right) = \varepsilon \end{aligned}$$

۲۳- شکل زیر، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه‌ی $y = a - 2\cos\left(bx + \frac{\pi}{4}\right)$ است. $a + b$ کدام است؟

(سراسری ریاضی ۹۵)

$$y = a + 2\sin(bx)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$2 \quad (4)$$

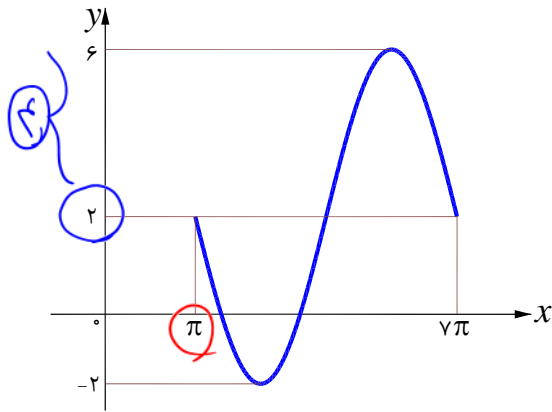
$$\frac{2}{2} \quad (3)$$

$$T = \frac{13\pi}{18} - \frac{\pi}{18} = \frac{12\pi}{18} = \frac{2\pi}{3} = \frac{2\pi}{b}$$

$$b > 0 \rightarrow b = 3$$

$$\max = a + |-2| = 1 \rightarrow a = -1$$

۲۴- شکل روبه‌رو بخشی از نمودار تابع $f(x) = a \sin(bx + c) + d$ است. مقدار $f\left(\frac{27\pi}{2}\right)$ کدام است؟

۲ (۲) ✓ صفر

۴ (۴) ۳ (۳)

$$y = 2 - 4 \sin\left(\frac{1}{3}(x - \pi)\right)$$

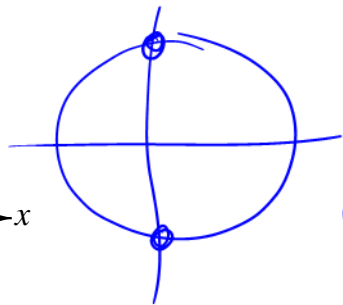
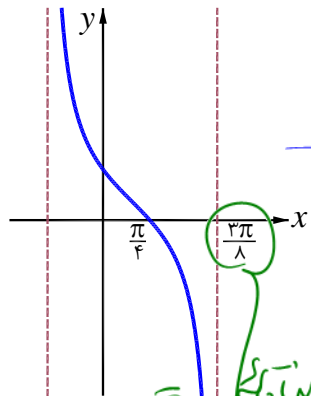
$$T = 7\pi - \pi = 6\pi = \frac{6\pi}{n} \rightarrow n = \frac{1}{3}$$

$$f(x) = 2 - 4 \sin\left(\frac{x - \pi}{3}\right)$$

$$f\left(\frac{27\pi}{2}\right) = 2 - 4 \sin\left(\frac{27\pi - \pi}{9}\right) \rightarrow 2 - 4 \sin\left(\frac{26\pi}{9}\right)$$

$$= 2 - 4\left(\frac{1}{4}\right) = 0$$

۲۵- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $f(x) = b - \tan(ax - \frac{\pi}{4})$ است. مقدار $a + b$ کدام است؟

↓
a) ۰

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

$$a\pi - \frac{\pi}{4} = k\pi + \frac{\pi}{4}$$

$$a\pi = k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$\hookrightarrow k=0 \rightarrow x = \frac{\pi}{2a}$$

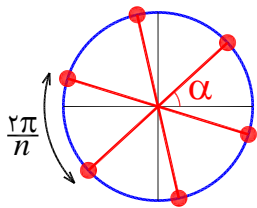
مقدار $x = \frac{3\pi}{8}$ در $x = \frac{\pi}{2a}$ قرار می‌دهیم

$$\rightarrow \frac{\pi}{2a} = \frac{3\pi}{8} \rightarrow a = 1$$

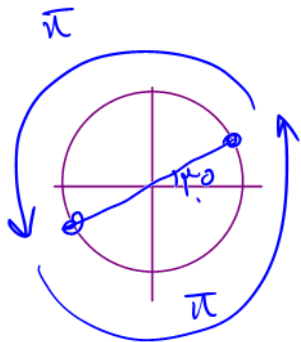
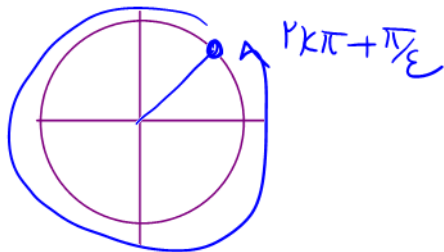
$$f(x) = b - \tan\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$$

۵۵ $f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0 \rightarrow b - \tan\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4}\right) = 0 \rightarrow b = 1$

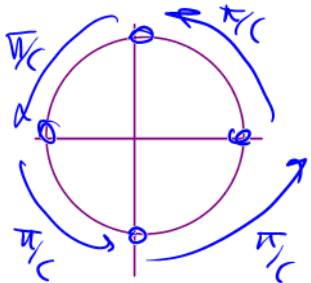
اعداد مربوط به n نقطه روی دایره‌ی مثلثاتی با فاصله‌های مساوی :

$$\frac{2\pi}{n}k + \alpha$$

$$k\pi + \frac{\pi}{2}$$

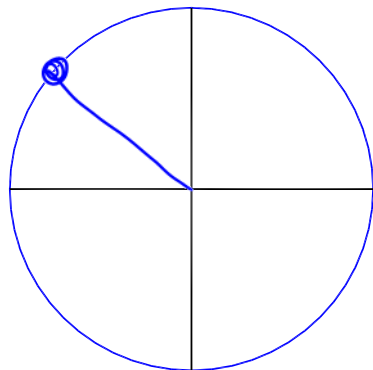

$$\frac{k\pi}{2} + 0$$

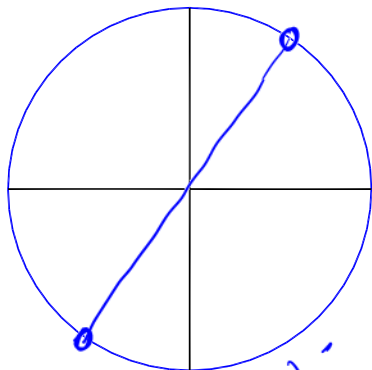
مثال :

$$2k\pi + \frac{3\pi}{4}$$

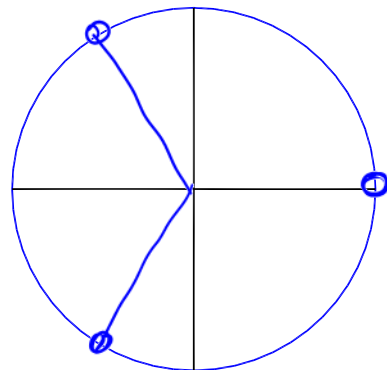
$$2\pi = k \text{ جزیب } \rightarrow \text{بندگم}$$

$$k\pi + \frac{\pi}{2}$$

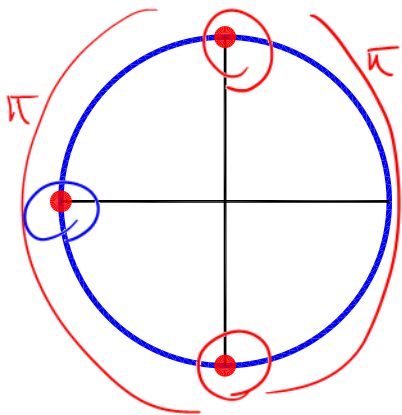

$$k \text{ جزیب } = \pi \rightarrow \text{بندگم}$$

$$\frac{2k\pi}{2}$$

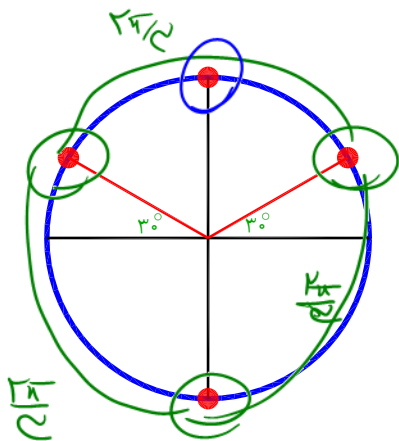

$$k \text{ جزیب } = \frac{2\pi}{2} = \pi \text{ بندگم}$$

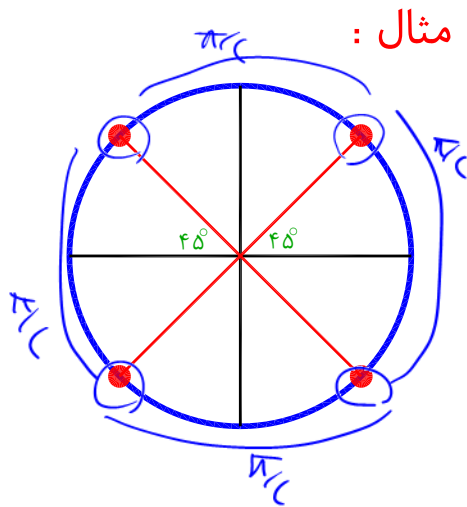
$$K\pi + \pi/r$$

$$rK\pi + \pi$$

$$rK\pi + \pi/2$$

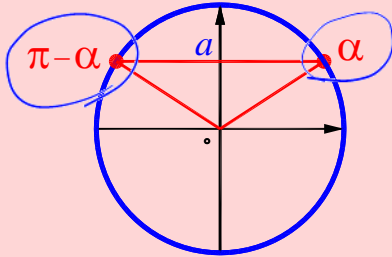
$$rK\pi + \pi/r$$

$$K\pi/r + \pi/c$$

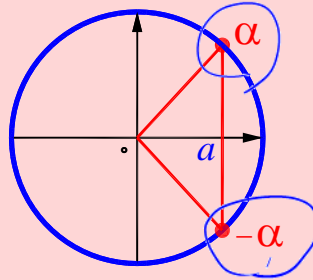
معادلات مثلثاتی

$$\sin x = a = \sin \alpha$$

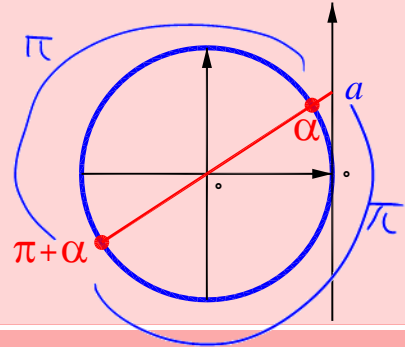
$$\begin{cases} x = 2k\pi + \alpha & \checkmark \\ x = 2k\pi + \pi - \alpha & \checkmark \end{cases}$$

$$\cos x = a = \cos \alpha$$

$$\checkmark x = 2k\pi \pm \alpha$$

$$\tan x = a = \tan \alpha$$

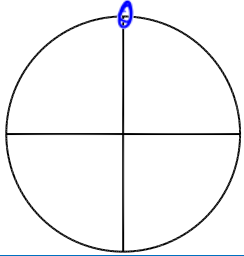

$$x = k\pi + \alpha$$

درک نیست

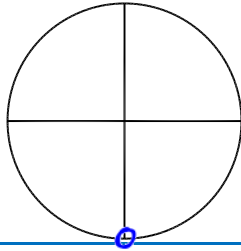
چند معادله معروف :

$$\sin x = 1$$

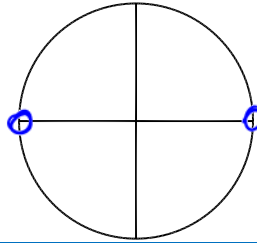
$$x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$\sin x = -1$$

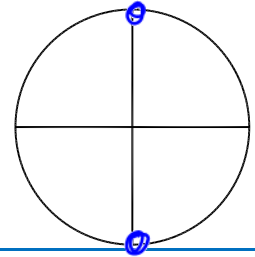
$$x = 2k\pi - \frac{\pi}{2}$$

$$\sin x = 0$$

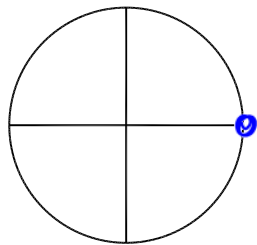
$$x = k\pi$$

$$\sin^2 x = 1$$

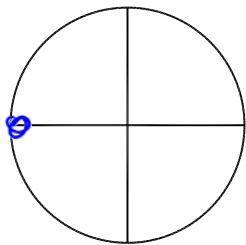
$$x = k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$\cos x = 1$$

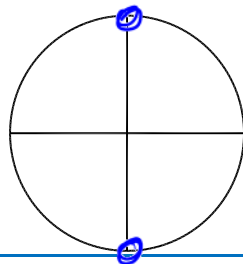
$$x = 2k\pi$$

$$\cos x = -1$$

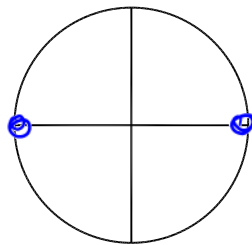
$$x = 2k\pi + \pi$$

$$\cos x = 0$$

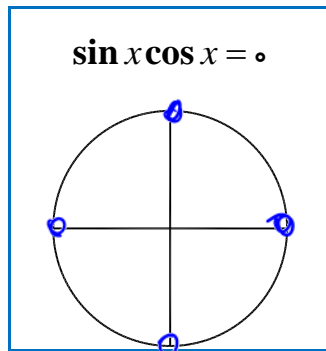

$$x = k\pi + \frac{\pi}{2}$$

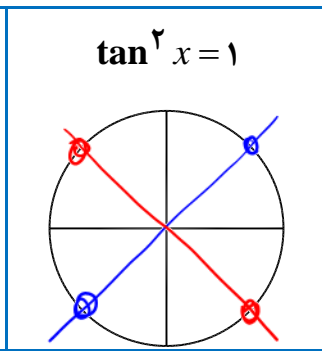
$$\cos^2 x = 1$$

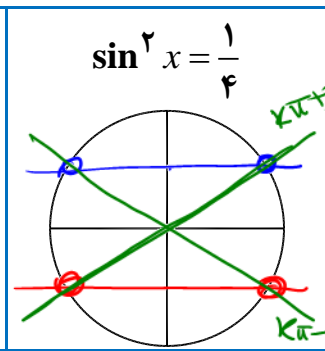
$$x = k\pi$$

$$x = \frac{k\pi}{1}$$

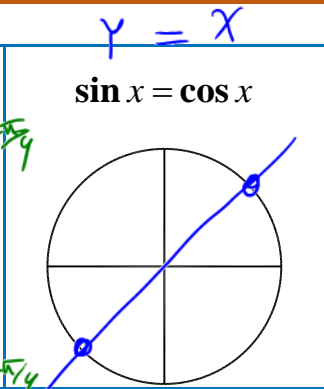

$$x = \frac{k\pi}{1} + \frac{\pi}{4}$$

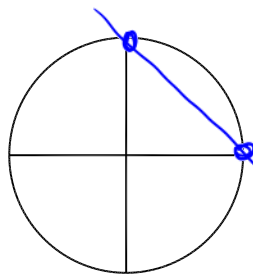
$$\sin x = \pm \frac{1}{2}$$

$$x = k\pi \pm \frac{\pi}{4}$$

$$x = k\pi + \frac{\pi}{4}$$

$$\sin x + \cos x = 1$$

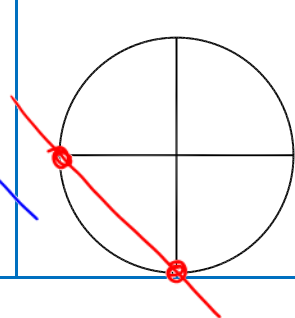
$$Y + X = 1$$

$$Y = -X + 1$$

$$x = 2k\pi$$

$$x = 2k\pi + \pi/2$$

$$\sin x + \cos x = -1$$

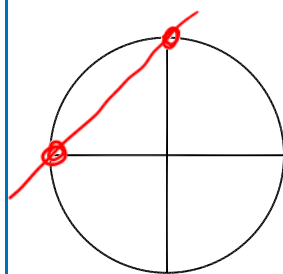
$$Y + X = -1$$

$$Y = -X - 1$$

$$x = 2k\pi + \pi$$

$$x = 2k\pi - \pi/2$$

$$\sin x - \cos x = 1$$

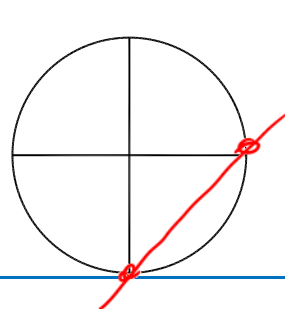
$$Y - X = 1$$

$$Y = X + 1$$

$$x = 2k\pi + \pi/2$$

$$x = 2k\pi + \pi$$

$$\sin x - \cos x = -1$$

$$Y - X = -1$$

$$Y = X - 1$$

$$x = 2k\pi$$

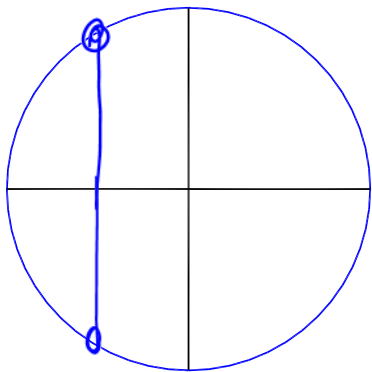
$$x = 2k\pi - \pi/2$$

مثال : $2\cos 2x = 4\cos x + 1$

$$2(2\cos^2 x - 1) = 4\cos x + 1$$

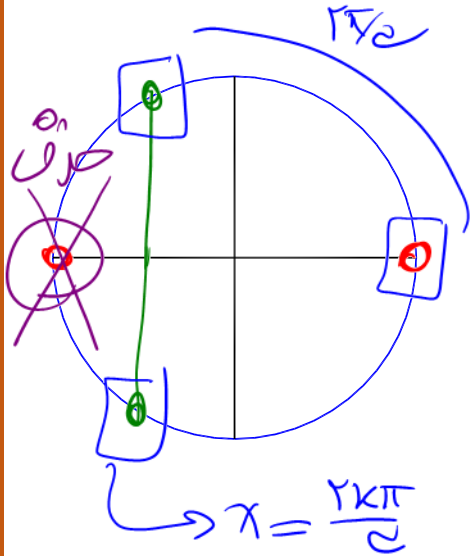
$$4\cos^2 x - 4\cos x - 1 = 0$$

$$\begin{cases} \cos x = \frac{1}{2} & \times \\ \cos x = -\frac{1}{2} & \rightarrow x = k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \end{cases}$$

$$\frac{\sin x(2\cos x + 1)}{\cos x + 1} = 0 \quad \text{مثال :}$$

$$\sin x = 0$$

$$\cos x = -\frac{1}{2}$$

$$\cos x \neq -1$$

نکته مهم :

برای حل معادلاتی که به صورت‌های زیر هستند، دو طرف را هم نام و هم علامت کنید و بعد از روابط اصلی معادلات استفاده کنید.

$$\sin u = \pm \sin v , \cos u = \pm \cos v , \sin u = \pm \cos v$$

$$\tan u = \pm \tan v , \cot u = \pm \cot v , \tan u = \pm \cot v$$

توجه کنید که پس از حل معادلاتی شامل $\tan$ و $\cot$ حتماً باید توجه کنیم که جواب‌های به دست آمده در دامنه‌ی تعریف آنها قرار بگیرند.

$$\sin u = \sin v \rightarrow u = 2k\pi + v , u = 2k\pi + \pi - v$$

$$\cos u = \cos v \rightarrow u = 2k\pi \pm v$$

مثال : $\sin 3x + \sin x = 0$

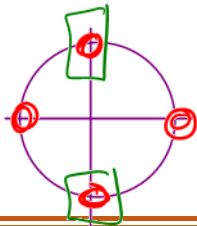
$$\sin 3x = -\sin x$$

$$\sin 3x = \sin(-x)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 3x = 2k\pi + (-x) \\ 3x = 2k\pi + \pi - (-x) \end{array} \right.$$

٢٧

$$\left\{ \begin{array}{l} x = \frac{k\pi}{2} \\ x = k\pi + \frac{\pi}{2} \end{array} \right.$$

$$\bigcup x = \frac{k\pi}{2}$$

مثال : $\sin 2x = \cos(x + \frac{\pi}{4})$

$$\sin\left(\frac{\pi}{4} - (x + \frac{\pi}{4})\right)$$

$$\sin 2x = \sin\left(-x + \frac{\pi}{4}\right)$$

$$\begin{cases} 2x = 2k\pi - x + \frac{\pi}{4} \\ 2x = 2k\pi + \pi - (-x + \frac{\pi}{4}) \end{cases} \rightarrow$$

$$\begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{4} \rightarrow x = \frac{2k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \\ x = 2k\pi + \frac{3\pi}{4} \end{cases}$$

مثال : $\cot 2x = \tan x$

۲۶- مجموع جواب‌های معادله‌ی مثلثاتی $۴ \sin x \sin\left(\frac{۳\pi}{۲} - x\right) = ۱$ ، در بازه‌ی $[۰, ۲\pi]$ کدام است ؟

(سراسری تیرگی ۹۱)

$$\underbrace{۴ \sin x \sin\left(\frac{۳\pi}{۲} - x\right)}_{-۴ \cos x}$$

۳π (۲)

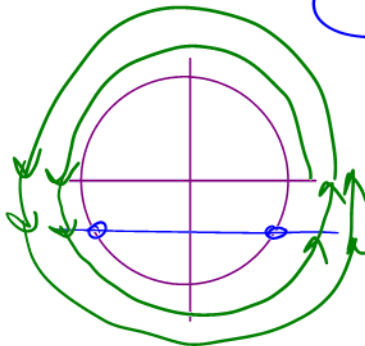
$\frac{۵\pi}{۲}$ (۱)

۵π (۴)

۴π (۳)

$$-۴ \left(\frac{1}{۲} \sin ۲x\right) = ۱$$

$$\sin ۲x = -\frac{1}{۲}$$

$$0 \leq x \leq ۲\pi$$

$$0 \leq ۲x \leq ۴\pi$$

$$۲x = \pi + \frac{\pi}{۶}, ۲\pi - \frac{\pi}{۶}, ۳\pi + \frac{\pi}{۶}, ۴\pi - \frac{\pi}{۶}$$

$$\oplus \rightarrow \sum ۲x_i = 10\pi \rightarrow \sum x_i = ۵\pi$$

۷۰

۲۷- مجموعه جواب معادله $\cos 2x = 3 \sin x - 1$ روی دایره ی مثلثاتی کدام است ؟

(۱) رئوس مثلث متساوی الاضلاع

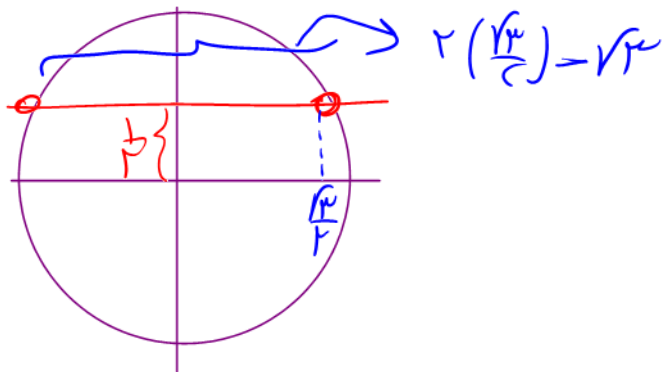
(۲) رئوس مستطیل

(۳) دو نقطه با فاصله ۱

(۴) دو نقطه با فاصله $\sqrt{3}$

$$1 - 2 \sin^2 x = 3 \sin x - 1 \rightarrow 2 \sin^2 x + 3 \sin x - 2 = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \sin x = -\frac{1}{2} \quad X \\ \sin x = \frac{1}{2} \end{array} \right.$$

(سراسری ۱۳)

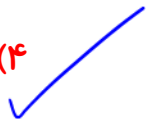
۲۸- جواب کلی معادله مثلثاتی $\frac{\cos 2x}{\cos(x + \frac{\pi}{4})} = 0$ به کدام صورت است؟

$k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۴)

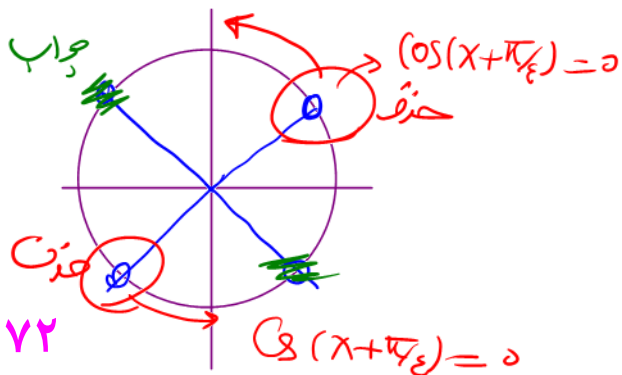
$k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۳)

$k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۲)

$2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۱)

$\cos 2x = 0$ $2x = k\pi + \frac{\pi}{2} \rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$

$x = k\pi - \frac{\pi}{4}$

۲۹- مجموع جواب‌های معادله‌ی مثلثاتی $\sin^3 x + \cos^3 x = 1 - \frac{1}{2} \sin 2x$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ کدام

است؟

(سراسری ریاضی ۹۸)

3π (۴)

2π (۳)

$\frac{7\pi}{2}$ (۲)

$\frac{5\pi}{2}$ (۱)

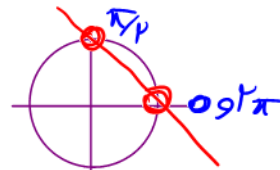
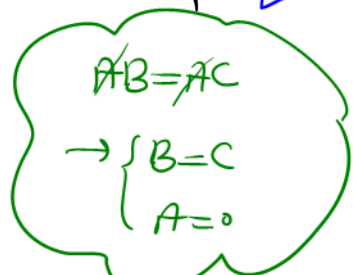
$$(\sin x + \cos x) \left(\underbrace{\sin^2 x + \cos^2 x}_1 - \underbrace{\sin x \cos x}_{\frac{1}{2} \sin 2x} \right) = 1 - \frac{1}{2} \sin 2x$$

$$(\sin x + \cos x) \left(1 - \frac{1}{2} \sin 2x \right) = 1 - \frac{1}{2} \sin 2x$$

$$\sin x + \cos x = 1 \rightarrow y + x = 1 \rightarrow y = -x + 1$$

$$1 - \frac{1}{2} \sin 2x = 0 \rightarrow \sin 2x = 2$$

۳۳

$$2\pi + 0 + \frac{\pi}{2} = \frac{5\pi}{2}$$

۳- معادله‌ی $\sin 6x + \cos 2x = 0$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

۱۴ (۴)

$$\begin{aligned}\sin 4x &= -\cos 2x \\ &= -\sin\left(\frac{\pi}{2} - 2x\right)\end{aligned}$$

$$\sin 4x = \sin\left(2x - \frac{\pi}{2}\right)$$

$$\begin{cases} 4x = 2k\pi + 2x - \frac{\pi}{2} \\ 4x = 2k\pi + \pi - 2x + \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

۷۴

۱۲ (۳)

$$2x = 2k\pi - \frac{\pi}{2}$$

$$4x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$$

۱۰ (۲)

$$\begin{cases} x = \frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{4} \\ x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

۸ (۱)

$$\left. \begin{array}{l} x = \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4} \\ x = \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4} \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} x = \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}, \frac{9\pi}{4}, \frac{11\pi}{4}, \frac{13\pi}{4}, \frac{15\pi}{4} \\ x = \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}, \frac{9\pi}{4}, \frac{11\pi}{4}, \frac{13\pi}{4}, \frac{15\pi}{4} \end{array} \right\}$$

$$2 + 1 = 3$$

۱۳۱- از رابطه‌ی $\sin 5x \cos 3x - \cos 5x \sin 3x = \frac{2}{3}$ مقدار $\cos 4x$ کدام است؟

(سراسری تیرگی خارج ۹۷)

$$\frac{2}{9} \quad (۲)$$

$$\frac{4}{9} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{9} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۳)$$

۳۳- اگر a و b زاویه‌های حاده و $\sin(a-b) = \frac{3}{5}$ و $\tan(2b) = \frac{5}{12}$ باشد، مقدار $\cos(a+b)$ تقریباً

کدام است؟

۰/۵۷ (۴)

۰/۵۴ (۳)

۰/۵۱ (۲)

۰/۴۸ (۱)

۳۳- اگر $\tan \alpha$ و $\tan \beta$ برابر ریشه‌های معادله $2x^2 + 3x - 1 = 0$ باشند، $\tan(\alpha + \beta)$ ، کدام

است؟

(سراسری ریاضی ۹۹)

(۴) -۱

(۳) -۳

(۲) $\frac{3}{2}$

(۱) ۱

۳۴- حاصل عبارت $(\tan 25^\circ + \tan 40^\circ) \sin 5^\circ$ کدام است؟

$\cos 20^\circ$ (۴)

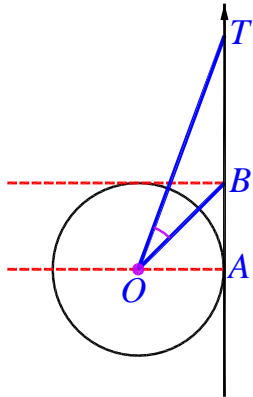
$\sin 80^\circ$ (۳)

$\tan 50^\circ$ (۲)

۱ (۱)

۳۵- با توجه به دایرهٔ مثلثاتی زیر، اگر $BT = 2$ باشد، مقدار $\tan(\hat{TOB})$ ، کدام است؟

(سراسری ریاضی قاجار ۹۹)

$$\frac{1}{3} \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

۳۶- نقاط انتهایی جواب‌های معادله‌ی $\tan x + \cot 4x = 0$ روی دایره‌ی مثلثاتی رئوس کدام چندضلعی هستند؟

(۱) مثلث متساوی‌الاضلاع

(۲) مستطیل

(۳) پنج‌ضلعی منتظم

(۴) شش‌ضلعی منتظم

آزمون:

۳۷- حاصل $\sin \frac{17\pi}{3} \cot \frac{7\pi}{6} + \cos \frac{11\pi}{4} \sin(-\frac{5\pi}{4})$ برابر کدام است؟

-۲ (۴) ✓

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

$$\sin(\cancel{4}\pi - \frac{\pi}{3}) \cot(\cancel{\pi} + \frac{\pi}{6}) + \cos(\cancel{3}\pi - \frac{\pi}{4}) \sin(-\cancel{\pi} - \frac{\pi}{4})$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sqrt{3} + (-\frac{\sqrt{2}}{2}) \times \frac{\sqrt{2}}{2} = -\frac{3}{2} - \frac{1}{2} = -2$$

۳۸- اعداد $\tan 10^\circ$ و $\sin 525^\circ$ به ترتیب کدامند؟

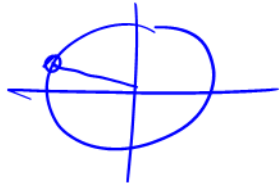
- (۱) مثبت ، مثبت ✓
 (۲) مثبت ، منفی
 (۳) منفی ، مثبت
 (۴) منفی ، منفی

$10 \text{ rad} \left\{ \begin{array}{l} 10 \times 0.7^\circ = 0.7^\circ = 34^\circ + 21^\circ \\ \text{rad} \\ 10 \sim \underbrace{3\pi}_{3.14} + 0.19 \end{array} \right.$

 $\tan 10 < 0$

 3π

$525^\circ = 34^\circ + 140^\circ$

$\sin 525^\circ > 0$

۳۹- حاصل عبارت $\frac{2 \cos \frac{3\pi}{10} - \sin \frac{9\pi}{5}}{2 \sin \frac{\pi}{5} + \cos \frac{6\pi}{5}}$ با فرض $\tan 36^\circ = 0,7$ کدام است ؟

$$\frac{2 \cos \left(\frac{3\pi}{10} - \frac{2\pi}{10} \right) - \sin \left(\pi - \frac{\pi}{5} \right)}{2 \sin \frac{\pi}{5} + \cos \left(\pi + \frac{\pi}{5} \right)} = \frac{2 \sin \frac{\pi}{10} + \sin \frac{\pi}{5}}{2 \sin \frac{\pi}{5} - \cos \frac{\pi}{5}} \xrightarrow{\div \cos \frac{\pi}{5}}$$

$$\frac{2 \tan \frac{\pi}{10}}{2 \tan \frac{\pi}{5} - 1} \stackrel{0,7}{=} \frac{0,7 \times 2}{0,7 \times 2 - 1} = \frac{1,4}{0,4} = \frac{7}{2}$$

۱۴۰- اگر $\sin(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = \frac{5}{13}$ و $\tan(\alpha - \pi) < 0$ باشد، حاصل $\sin \alpha + \tan \alpha$ کدام است؟

$$-\frac{96}{65} \quad (۴) \quad \checkmark$$

$$\frac{96}{65} \quad (۳)$$

$$-\frac{216}{65} \quad (۲)$$

$$\frac{216}{65} \quad (۱)$$

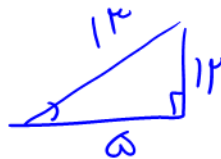
$$\begin{aligned} \rightarrow \frac{112}{13} - \frac{12}{5} &= 12 \left(\frac{1}{13} - \frac{1}{5} \right) \\ &= \frac{12 \times (-1)}{5 \times 13} \end{aligned}$$

$$\tan \alpha < 0$$

$$-\cos \alpha = \frac{5}{13}$$

$$\rightarrow \sin \alpha > 0$$

$$\sin \alpha = \frac{12}{13}$$

$$\tan \alpha = -\frac{12}{5}$$

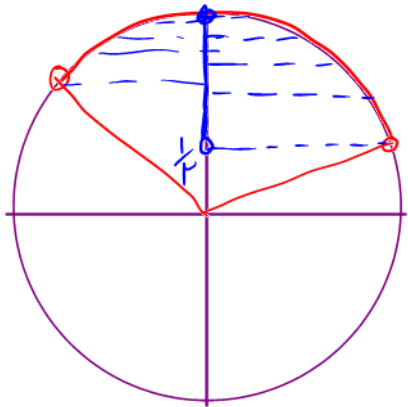
۴۱- اگر $x \in (\frac{\pi}{6}, \frac{3\pi}{4})$ باشد، در برد تابع $f(x) = 6\sin x + 1$ چند عدد صحیح وجود دارد؟

۴ (۴)

۳ (۳) ✓

۲ (۲)

۱ (۱)

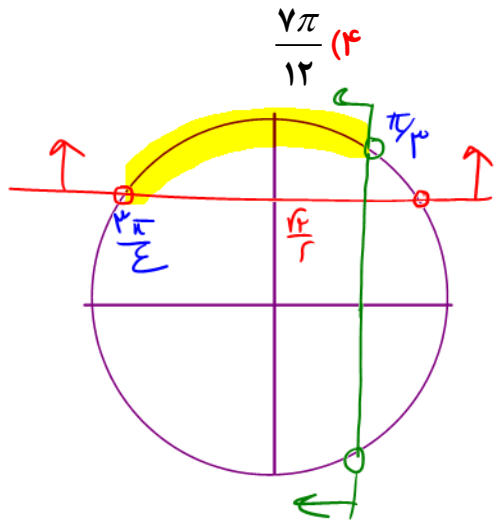
$$\frac{1}{4} < \sin x \leq 1$$

$$4 < 4\sin x + 1 \leq 5$$

$$R_f = (4, 5] \rightarrow 2, 4, 5$$

۱۴۶- اگر $2\sin x - \sqrt{2} > 0$ و $2\cos x - 1 < 0$ برای هر x در بازه (a, b) برقرار باشد، بیشترین

مقدار $b - a$ کدام است ؟

$$\frac{5\pi}{12} \quad (3) \quad \checkmark$$

$$\sin x > \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\cos x < \frac{1}{2}$$

$$\frac{3\pi}{12} \quad (2)$$

$$\frac{\pi}{12} \quad (1)$$

$$x \in 2k\pi + \left(\frac{\pi}{6}, \frac{3\pi}{4} \right)$$

$$b - a = \frac{5\pi}{12}$$

۴۳- اگر $\sin \alpha$ و $\cos \alpha$ ریشه‌های معادله‌ی $\delta x^2 + mx + 2 = 0$ باشند، مقدار $\tan \alpha$ کدام می‌تواند

باشد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲) ✓

۵ (۱)

$$\sin \alpha \cos \alpha = \frac{p}{\delta} \rightarrow \tan \alpha + \cot \alpha = \frac{\delta}{p}$$

$$\tan \alpha + \frac{1}{\tan \alpha} = 2 + \frac{1}{p} \rightarrow \tan \alpha = 5 \frac{1}{p}$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \rightarrow \delta^2 - 2p = 1 \rightarrow \left(-\frac{m}{\delta}\right)^2 - 2\left(\frac{p}{\delta}\right) = 1$$

$$m^2 = 4x\delta \rightarrow m = \pm 2\sqrt{\delta}$$

۱۴۴- اگر $\tan x + \frac{1}{\cos x} = 2$ باشد، مقدار $\tan x - \frac{1}{\cos x}$ برابر کدام است؟

$$\frac{2}{2} \text{ (۴)}$$

$$-\frac{2}{2} \text{ (۳) } A$$

$$\frac{1}{2} \text{ (۲)}$$

$$-\frac{1}{2} \text{ (۱) } \checkmark$$

$$\tan^2 x - \frac{1}{\cos^2 x} = 2A$$

$$\tan^2 x - (1 + \tan^2 x) = 2A \rightarrow 2A = -1 \rightarrow A = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{1}{\cos x} = 2 \rightarrow \sin x = 2 \cos x - 1 \quad \sin^2 x + \cos^2 x = 1 \quad \star$$

$$2 \cos^2 x - 2 \cos x + 1 + \cos^2 x = 1 \rightarrow \cos x = 0 \text{ } \times, \cos x = \frac{1}{2} \text{ } \checkmark, \sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\tan x = \frac{\sqrt{3}}{1/2} \rightarrow \frac{\sqrt{3}}{1/2} - \frac{1}{1/2} = -\frac{1}{2}$$

۴۵- اگر انتهای کمان α در ناحیه دوم دایرهی مثلثاتی باشد، عبارت

$$\sqrt{\frac{1+\sin\alpha}{1-\sin\alpha}} - \sqrt{1+\tan^2\alpha}$$

برابر کدام است ؟

$\cot\alpha$ (۴)

$\tan\alpha$ (۳)

$-\cot\alpha$ (۲)

$-\tan\alpha$ (۱)

$$\sqrt{\frac{1+\sin\alpha}{1-\sin\alpha}} \times \frac{1+\sin\alpha}{1+\sin\alpha} = \sqrt{\frac{(1+\sin\alpha)^2}{1-\sin^2\alpha}} = \left| \frac{1+\sin\alpha}{\cos\alpha} \right|$$

$$1+\sin\alpha \geq 0 \rightarrow \left. \begin{aligned} \frac{1+\sin\alpha}{|\cos\alpha|} &= \frac{1+\sin\alpha}{-\cos\alpha} \\ \sqrt{1+\tan^2\alpha} &= \sqrt{\frac{1}{\cos^2\alpha}} = \frac{1}{|\cos\alpha|} = \frac{1}{-\cos\alpha} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\sin\alpha}{-\cos\alpha} = -\tan\alpha$$

۱۴۶- اگر $\sin^4 x + \cos^4 x = \frac{7}{9}$ باشد، مقدار مثبت $\tan^3 x + \cot^3 x$ کدام است؟

۱۲ (۴)

۱۴ (۳)

۱۶ (۲)

۱۸ (۱)

$$1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x = \frac{7}{9} \rightarrow \sin^2 x \cos^2 x = \frac{1}{9} \rightarrow \sin x \cos x = \pm \frac{1}{3}$$

$$\tan x + \cot x = \frac{1}{\sin x \cos x} = \pm 3$$

$$\begin{aligned} \tan^3 x + \cot^3 x &= (\tan x + \cot x)^3 - 3 \tan x \cot x (\tan x + \cot x) \\ &= 3^3 - 3(3) = 18 \end{aligned}$$

۴۷- اگر تابع $y = \frac{\sin^4 x + \cos^4 x - a}{\sin^2 2x}$ در دامنه‌ی تعریفش به صورت تابع ثابت $y = b$ باشد،

مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

$$y = \frac{\cancel{1 - 2\sin^2 2x} - a}{(2\sin 2x)^2}$$

۴ (۴)

$$a = 1$$

۲ (۲)

۲ (۱)

$$y = -\frac{1}{4} \quad b = -\frac{1}{4}$$

۱۴۸- اگر $\frac{\sin x - 2 \cos x}{\sin x + 2 \cos x} = 3$ باشد، مقدار $\tan 2x$ چقدر است؟

$$\frac{7}{15} \text{ (۴)}$$

$$\frac{3}{5} \text{ (۳)}$$

$$\frac{1}{15} \text{ (۲)}$$

$$\frac{2}{5} \text{ (۱)}$$

$$S - 2C = 3S + 4C \rightarrow -2S = 4C \rightarrow \frac{S}{C} = -2 \rightarrow \tan x = -2$$

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} = \frac{-4}{1 - 4} = \frac{4}{3}$$

۱۴۹- حاصل $\frac{1}{2} - (\sin^2 x - \cos^2 x)^2$ به ازای $x = \frac{\pi}{24}$ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{3}}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۳)$$

$$-\frac{1}{4} \quad (۲)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{4} \quad (۱)$$

$$\sin^2 x - \cos^2 x = (\sin^2 x - \cos^2 x) \underbrace{(\sin^2 x + \cos^2 x)}_1 = -\cos 2x$$

$$\frac{1}{2} - \cos^2 2x = \frac{1 - 2\cos^2 2x}{2} = \frac{-\cos 4x}{2} =$$

$$-\frac{1}{2} \cos 4x = -\frac{1}{2} \cos \frac{\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{4}$$

سوال اصلی
دارد

۵۰- اگر $|x| < \frac{\pi}{4}$ و $\sqrt{1 + \sin 2x} + \sqrt{1 - \sin 2x} = \frac{2}{\sqrt{5}}$ باشد، حاصل $\cot x$ برابر کدام است؟

۲ (۴)

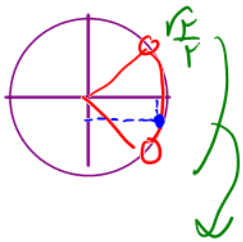
$\frac{1}{2}$ (۳)

$-\frac{1}{2}$ (۲)

-۲ (۱)

$$\sqrt{1 + \sin 2x} = (\sin x + \cos x)^2$$

$$\sqrt{(\sin x + \cos x)^2} + \sqrt{(\sin x - \cos x)^2} = \frac{2}{\sqrt{5}} \rightarrow \underbrace{|\sin x + \cos x|}_{+} + \underbrace{|\sin x - \cos x|}_{-} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

$$\cancel{\sin x} + \cos x - \cancel{\sin x} + \cos x = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

$$\cos x = \frac{1}{\sqrt{5}} \approx 0.447$$

سوال اصلی دارد

$$\cos x > \frac{\sqrt{5}}{5} \approx 0.447$$

$$\cot x = \pm \frac{1}{2}$$

۹۴

(سراسری تیربی فارچ ۹۵)

۵۱- اگر $\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} = \frac{1}{2}$ باشد، مقدار $\tan\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2}\right)$ کدام است؟

۲ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

$-\frac{1}{2}$ (۲)

-2 (۱) ✓

$$-\cot \frac{\alpha}{2} = -2$$

$$\tan \frac{\alpha}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{\sin 2\left(\frac{\alpha}{2}\right)}{1 + \cos 2\left(\frac{\alpha}{2}\right)} = \frac{2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}}{\cancel{1 + 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} - 1}} = \frac{\sin \frac{\alpha}{2}}{\cos \frac{\alpha}{2}} = \tan \frac{\alpha}{2}$$

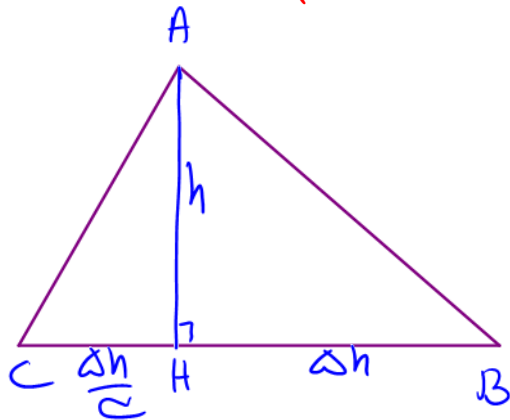
۵۲- در مثلث ABC اگر $\tan \hat{B} = 0,2$ ، $\tan \hat{C} = 0,6$ و $BC = 40$ باشد، مساحت چقدر است؟

۱۶۰ (۴)

۱۴۰ (۳)

۱۲۰ (۲) ✓

۱۰۰ (۱)

$$\tan B = 0,2 = \frac{1}{5} \quad \frac{h}{BH} = \frac{1}{5} \rightarrow BH = 5h$$

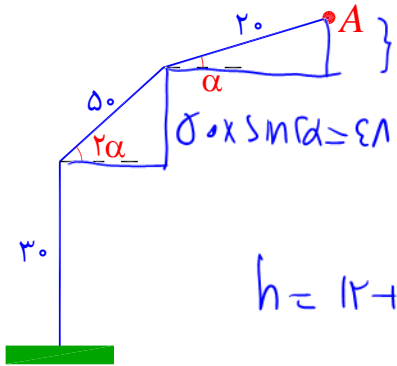
$$\tan C = 0,6 = \frac{3}{5} = \frac{h}{CH} \rightarrow CH = \frac{5h}{3}$$

$$\frac{5h}{3} + 5h = 40 \rightarrow \frac{20}{3}h = 40 \rightarrow h = 6$$

$$S = \frac{1}{2} \times 40 \times 6 = 120$$

۵۳- در شکل مقابل اگر $\sin \alpha = \frac{3}{5}$ باشد، ارتفاع A از سطح زمین چند متر است؟

$$20 \sin \alpha = 12$$

$$20 \times \sin \alpha = 12$$

$$\sin \alpha = \frac{12}{20} = \frac{3}{5} \Rightarrow \alpha = \sin^{-1}\left(\frac{3}{5}\right) = 37^\circ$$

$$h = 12 + 18 + 30 = 60$$

$$90 \quad (2) \quad \checkmark$$

$$11 \quad (1)$$

$$94 \quad (4)$$

$$92 \quad (3)$$

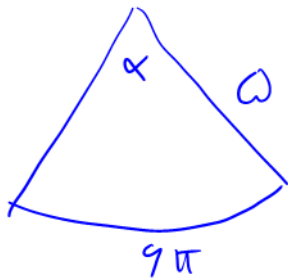
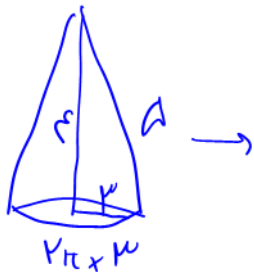
۵۴- در یک مخروط، ارتفاع ۴ و قطر قاعده ۶ واحد است. گسترده‌ی این مخروط قطاعی از دایره است. زاویه‌ی این قطاع چند درجه است؟

۲۴۰ (۴)

۲۳۲ (۳)

۲۲۴ (۲)

۲۱۶ (۱) ✓

$$\alpha r = 6\pi$$

$$\alpha = \frac{6\pi}{r}$$

$$\alpha = \frac{6 \times 180^\circ}{4} = 270^\circ$$

۵۵- دوره تناوب تابع $f(x) = \sin^2 2x + \cos^2 2x$ کدام است؟

$$\frac{\pi}{8} \text{ (۴)}$$

$$\frac{\pi}{4} \text{ (۳)} \quad \checkmark$$

$$\frac{\pi}{2} \text{ (۲)}$$

$$\pi \text{ (۱)}$$

$$f(x) = 1 - 2 \sin^2 2x \cos^2 2x = 1 - 2x \left(\frac{1}{2} \sin 4x \right)^2 = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 4x$$

$$T = \frac{\pi}{2}$$

۵۶- در تابع $f(x) = a \cos\left(bx + \frac{\pi}{4}\right) + c$ اگر ماکسیمم برابر ۴ و دوره تناوب برابر 8π باشد و یکی

از نقاط تقاطع تابع با محور x نقطه‌ای به طول $\frac{5\pi}{3}$ باشد، با فرض این که $a < 0$ و $b > 0$ باشد، مقدار

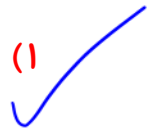
مینیمم این تابع چقدر است؟

$$-\frac{4}{3} \quad (۴)$$

$$-\frac{1}{3} \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۲)$$

$$-12 \quad (۱)$$

$$T = \frac{2\pi}{b} = 8\pi \rightarrow b = \frac{1}{4} \quad \max = |a| + c = -a + c = 4$$

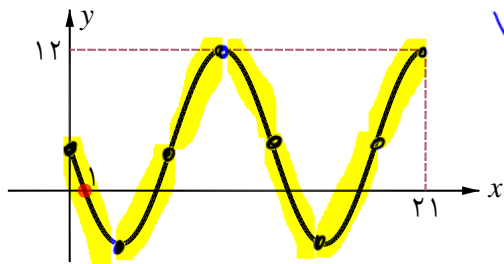
$$f\left(\frac{5\pi}{3}\right) = 0 \rightarrow a \cos\left(\frac{5\pi}{12} + \frac{\pi}{4}\right) + c = 0 \quad -\frac{a}{\sqrt{2}} + c = 0 \rightarrow a = \sqrt{2}c$$

$$c = -4, a = -1 \quad f(x) = -1 \cos\left(\frac{1}{4}x + \frac{\pi}{4}\right) - 4$$

$$\min = -1 - 4 = -5$$

۵۷- اگر شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $f(x) = a + b \sin(cx)$ باشد، مقدار $f(71)$

کدام است؟

$$V\left(\frac{1}{2}T\right) = 0$$

۲ (۲)

-۲ (۱)

$$\rightarrow T = 12$$

۸ (۴)

۶ (۳)

$$\frac{2\pi}{|c|} = 12 \rightarrow |c| = \frac{\pi}{6}$$

$$c = \frac{\pi}{6} \quad f(x) = a + b \sin \frac{\pi x}{6} \quad \max = a + |b| = 12$$

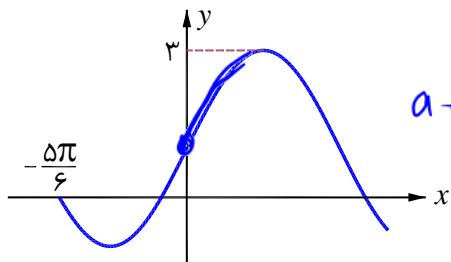
$$b < 0 \rightarrow a - b = 12 \quad f(1) = 0 \rightarrow a + b\left(\frac{1}{6}\right) = 0 \rightarrow b = -6a$$

$$\rightarrow a - (-6a) = 12 \rightarrow a = 2 \quad b = -12 \quad f(x) = 2 - 12 \sin \frac{\pi x}{6}$$

$$1.1 \quad f(71) = 2 - 12 \sin \frac{71\pi}{6} = 2 - 12 \sin \left(11\pi - \frac{\pi}{6}\right) = 2 - 12 \left(-\frac{1}{2}\right) = 8$$

۵۸- شکل روبه‌رو، قسمتی از نمودار تابع $y = a + b \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$ است. مقدار تابع در $x = \frac{\pi}{6}$ کدام

(سراسری تجربی فارغ ۹۱)

$$y = a + b \sin x$$

$$a + b \sin\left(-\frac{5\pi}{6}\right) = 0$$

$$a - \frac{b}{2} = 0 \rightarrow b = 2a$$

$$\max = 3 \rightarrow a + |b| = 3 \quad b > 0$$

$$a + b = 3$$

$$\left. \begin{array}{l} a = 1 \\ b = 2 \end{array} \right\}$$

۲ (۲) ✓

۱ + √۳ (۴)

است؟

۱/۵ (۱)

۲/۵ (۳)

$$f(x) = 1 + 2 \sin x \quad f\left(\frac{\pi}{6}\right) = 1 + 2\left(\frac{1}{2}\right) = 2$$

۵۹- نمودار تابع $f(x) = c - a \cos(bx - \frac{\pi}{6})$ شکل زیر است. مقدار $f(\frac{\pi}{2})$ کدام است؟ a و b

مثبت هستند.

$$T = \frac{0\pi}{2} - \frac{\pi}{2} = \pi$$

$$T = \frac{2\pi}{b} = \pi$$

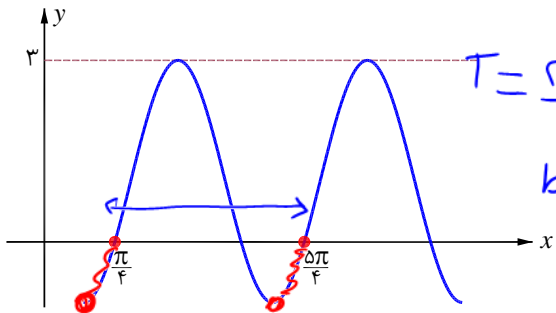
$$b = 2$$

$$f(x) = c - a \cos(2x - \frac{\pi}{6})$$

$$\begin{aligned} & \frac{3}{2} \quad (2) \\ & 2 - \sqrt{2} \quad (4) \end{aligned}$$

$$1 \quad (1)$$

$$1 + \sqrt{3} \quad (3) \quad \checkmark$$

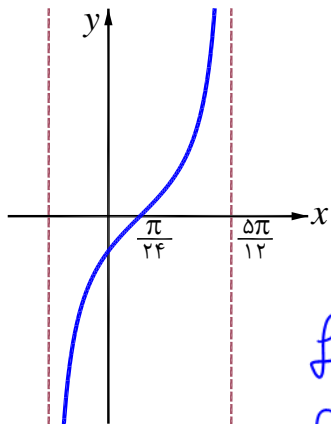
$$\max = c + |a| = c + a = 3$$

$$f(\frac{\pi}{4}) = 0 \rightarrow c - a \cos(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{6}) = 0 \rightarrow c - \frac{a}{2} = 0 \rightarrow a = 2c \quad \left\{ \begin{array}{l} a = 2 \\ c = 1 \end{array} \right.$$

$$1.3 \quad f(x) = 1 - 2 \cos(2x - \frac{\pi}{6})$$

$$f(\frac{\pi}{2}) = 1 - 2 \cos(\pi - \frac{\pi}{6}) = 1 + 2\sqrt{3}$$

۴۰- شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $y = a + \tan\left(bx - \frac{\pi}{3}\right)$ است. $a + b$ کدام است؟

$$bx - \frac{\pi}{3} = k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$bx = k\pi + \frac{5\pi}{6}$$

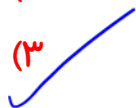
$$4 + \sqrt{3} \quad (2)$$

$$5 \quad (4)$$

$$b > 0$$

$$2 + \sqrt{3} \quad (1)$$

$$3 \quad (3)$$

$$k=0 \rightarrow bx = \frac{5\pi}{6} \rightarrow x = \frac{5\pi}{6b} = \frac{5\pi}{12} \rightarrow b=1$$

$$f(x) = a + \tan\left(1x - \frac{\pi}{3}\right)$$

$$f\left(\frac{\pi}{12}\right) = 0 \rightarrow a + \tan\left(-\frac{\pi}{3}\right) = 0 \rightarrow a = 1$$

۶۱- مجموع کوچک ترین و بزرگترین ریشه‌ی معادله‌ی $2\cos(3x - \frac{\pi}{3}) + 1 = 0$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ چند

برابر $\frac{\pi}{9}$ است؟

۲۴ (۴)

۲۲ (۳)

۲۰ (۲) ✓

۱۸ (۱)

$$\cos(3x - \frac{\pi}{3}) = -\frac{1}{2}$$

$$3x - \frac{\pi}{3} = k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$$

$$\begin{cases} 3x = k\pi + \pi \\ 3x = k\pi - \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3x = k\pi + \pi \\ 3x = k\pi - \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

$$x = \frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{3} : \frac{\pi}{3}, \pi, \frac{5\pi}{3}$$

$$x = \frac{k\pi}{3} - \frac{\pi}{9} : \frac{8\pi}{9}, \frac{11\pi}{9}, \frac{14\pi}{9}$$

$$\frac{14\pi}{9} + \frac{\pi}{3} = \frac{20\pi}{9}$$

۶۲- مجموعه جواب معادله $4 \cos^2 2x = 3$ کدام است؟

$$\frac{k\pi}{4} - \frac{\pi}{12} \quad (۴)$$

$$\frac{k\pi}{4} + \frac{\pi}{12} \quad (۳)$$

$$\frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{12} \quad (۲) \quad \checkmark$$

$$k\pi \pm \frac{\pi}{12} \quad (۱)$$

$$\cos 2x = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$2x = k\pi \pm \frac{\pi}{4}$$

$$x = \frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{4}$$

۶۳- مجموع ریشه‌های معادله‌ی $\cos 4x + \sin 2x = 1$ در بازه‌ی $[\pi, 2\pi]$ کدام است؟

7π (۴)

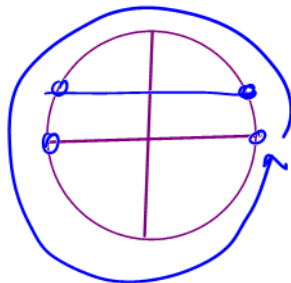
$6, 5\pi$ (۳)

6π (۲)

5π (۱)

$$1 - 2\sin^2 2x + \sin 2x = 1 \rightarrow \sin 2x (-2\sin 2x + 1) = 0$$

$$\begin{cases} \sin 2x = 0 \\ \sin 2x = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\pi \leq x \leq 2\pi$$

$$2\pi \leq 2x \leq 4\pi$$

$$2x = 2\pi, \pi + \frac{\pi}{4}, \pi + \frac{3\pi}{4}, 3\pi, 4\pi$$

$$\oplus \rightarrow 2x_+ = 14\pi \rightarrow x_+ = 7\pi$$

۶۴- جواب کلی معادله $2\sin^2 2x - \sin 2x - 1 = 0$ کدام است؟

$$\frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{12} \quad (۴)$$

$$\frac{k\pi}{6} + \frac{\pi}{4} \quad (۳)$$

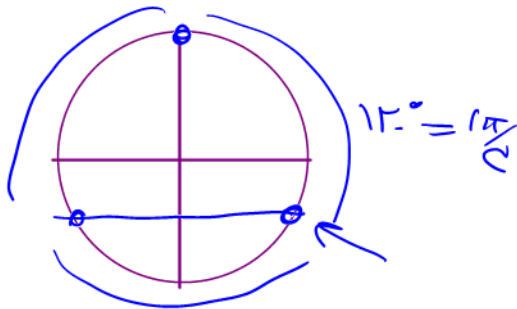
$$\frac{k\pi}{3} - \frac{\pi}{12} \quad (۲)$$

$$\frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{4} \quad (۱)$$

$$\sin 2x = 1, -\frac{1}{2}$$

$$2x = \frac{2k\pi}{2} - \frac{\pi}{6}$$

$$x = \frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{12}$$

۶۵- مجموع ریشه‌های معادله‌ی $\sqrt{\sin 2x} = \sqrt{-\cos x}$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ کدام است؟

5π (۴)

$\frac{23\pi}{6}$ (۳)

$\frac{7\pi}{2}$ (۲)

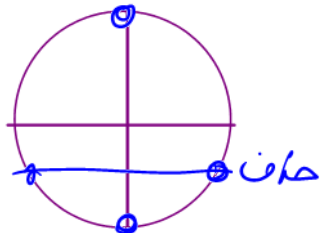
$\frac{19\pi}{6}$ (۱) ✓

$$\sin 2x = -\cos x \quad -\cos x \geq 0 \rightarrow \cos x \leq 0$$

$$2 \sin x \cos x + \cos x = 0$$

$$\cos x (2 \sin x + 1) = 0$$

$$\begin{cases} \cos x = 0 \\ \sin x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$x = \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \pi + \frac{\pi}{4}$$

$$x = \frac{\pi}{2}, \frac{5\pi}{2}, \frac{7\pi}{4}$$

$$\rightarrow \frac{19\pi}{6}$$

۴۴- رابطه‌ی $\frac{\sin 70^\circ - \sin 20^\circ \cos 50^\circ}{\cos 70^\circ - \cos 20^\circ \cos 50^\circ} = \tan x$ برای کدام x درست است؟

۱۶۰° (۴)

۱۱۰° (۳) ✓

۷۰° (۲)

۲۰° (۱)

$$\frac{\sin(30+20) - \sin 20 \cos 30}{\cos(30+20) - \cos 20 \cos 30} = \frac{\sin 30 \cos 20 + \cos 30 \sin 20 - \sin 20 \cos 30}{\cos 30 \cos 20 - \sin 30 \sin 20 - \cos 20 \sin 30}$$

$$\frac{\sin 30 \cos 20}{-\sin 30 \sin 20} = -\cot 20 = \cot(-20) = \tan(110^\circ)$$

۶۷- اگر انتهای کمان α در ربع اول دایره مثلثاتی و $\tan \alpha = \frac{1}{\sqrt{5}}$ باشد، مقدار $\sin\left(\frac{13\pi}{4} + \alpha\right)$ کدام

(سراسری ریاضی فارغ ۹۹)

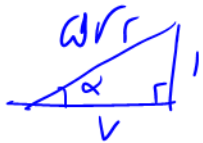
است؟

$$\frac{4}{5} \quad (۴)$$

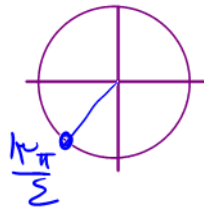
$$\frac{3}{5} \quad (۳)$$

$$-\frac{3}{5} \quad (۲)$$

$$-\frac{4}{5} \quad (۱) \quad \checkmark$$

$$\begin{cases} \sin \alpha = \frac{1}{\sqrt{5}} \\ \cos \alpha = \frac{\sqrt{5}}{5} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \sin \frac{13\pi}{4} \cos \alpha + \cos \frac{13\pi}{4} \sin \alpha &= -\frac{\sqrt{5}}{5} \times \frac{1}{\sqrt{5}} - \frac{\sqrt{5}}{5} \times \frac{1}{\sqrt{5}} \\ &= -\frac{1}{5} - \frac{1}{5} = -\frac{2}{5} = -\frac{4}{10} \end{aligned}$$

۴۸- اگر $\frac{\cos 42^\circ + \sin 42^\circ}{\cos 42^\circ - \sin 42^\circ} = \cot a$ باشد، مقدار زاویه a چند درجه است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

$$\div 642^\circ \rightarrow \frac{1 + \tan 42^\circ}{1 - \tan 42^\circ} = \tan(42^\circ + 42^\circ) = \tan 84^\circ = \cot 6^\circ$$

۶۹- اگر $1 + \tan 22^\circ \cot 46^\circ = \frac{1}{\cos \alpha}$ باشد، اندازه‌ی زاویه‌ی حاده‌ی α چند درجه است؟

۶۸ (۴)

۴۶ (۳)

۴۴ (۲) ✓

۲۲ (۱)

$$1 + \frac{\sin 22^\circ}{\cos 22^\circ} \times \frac{\cos 46^\circ}{\sin 46^\circ} = \frac{\sin 46^\circ \cos 22^\circ + \sin 22^\circ \cos 46^\circ}{\cos 22^\circ \sin 46^\circ} = \frac{\sin(46^\circ + 22^\circ)}{=}$$

$$\frac{\cancel{\sin 22^\circ}}{\cancel{\cos 22^\circ} \sin 46^\circ} = \frac{1}{\sin 46^\circ} = \frac{1}{\cos 44^\circ}$$

$$22^\circ + 22^\circ = 44^\circ$$

۷۰- در مثلث ABC ، ارتفاع AH را رسم می‌کنیم. نقطه‌ی H روی ضلع BC قرار دارد.

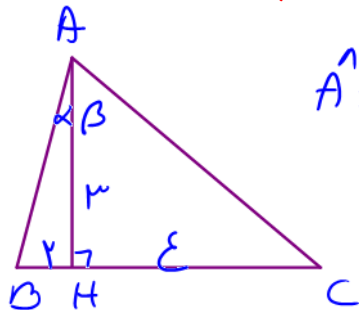
اگر $AH = 3$ ، $BH = 2$ و $CH = 4$ باشند، $\tan \hat{A}$ برابر کدام است؟

۲۲ (۴)

۲۰ (۳)

۱۸ (۲) ✓

۱۶ (۱)

$$\hat{A} = \alpha + \beta$$

$$\tan \hat{A} = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \cdot \tan \beta}$$

$$= \frac{\frac{3}{2} + \frac{3}{4}}{1 - \frac{3}{2} \times \frac{3}{4}} = \frac{9}{1/4} = 18$$

۷۱- معادله $3 \tan x - \tan\left(\frac{\pi}{4} - x\right) = 3$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشه دارد؟

۴ (صفر)

۶ (۳)

۴ (۲) ✓

۲ (۱)

$$3 \tan x - \frac{1 - \tan x}{1 + \tan x} = 3$$

$$\frac{3 \tan x + 3 \tan^2 x - 1 + \tan x}{1 + \tan x} = 3$$

$$3 \tan^2 x + \tan x - 3 = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \tan x = 1 \\ \tan x = -\frac{4}{3} \end{array} \right.$$

